

01

INFORME ELABORAT PER
L'OBSERVATORI DE LA REALITAT SOCIAL DE
CÀRITAS DIOCESANA DE GIRONA (2025)

INFORME SOBRE LA SITUACIÓ DE LES PERSONES ATESES PER CÀRITAS DIOCESANA DE GIRONA



3

INTRODUCCIÓ

4

OBJECTIUS I METODOLOGIA

- 4 OBJECTIUS
- 5 METODOLOGIA

6

1. PERFIL SOCIODEMOGRÀFIC

- 6 1.1 DISTRIBUCIÓ POR GÈNERE I EDAT
- 8 1.2 ESTRUCTURA DE LA LLAR
- 10 1.3 ORÍGEN CULTURAL PREDOMINANT A LA LLAR
- 11 1.4 SITUACIÓ ADMINISTRATIVA

12

2. SALUT

- 12 2.1 PERCEPCIÓ DE L'ESTAT DE SALUT
- 13 2.2 ACCÉS A COBERTURA SOCIO SANITÀRIA

15

3. HABITATGE

- 15 3.1 RÈGIM DE Tinença DE L'HABITATGE
- 16 3.2 ESTAT DE L'HABITATGE
- 17 3.3 MOBILITAT HABITACIONAL

20

4. FORMACIÓ I OCUPACIÓ

- 20 4.1 NIVELL FORMATIU
- 22 4.2 OCUPACIÓ
- 23 4.3 SITUACIÓ LABORAL

28

5. INGRESSOS I DESPESES

- 28 5.1 FONTS I NIVELLS D'INGRESSOS
- 31 5.2 DESPESES DE LA LLAR

33

6. SERVEIS SOCIALS

- 33 6.1 DEMANDES ALS SERVEIS SOCIALS PÚBLICS
- 35 6.2 AUTO PERCEPCIÓ DEL NIVELL DE VIDA

36

7. BRETXA DIGITAL

- 36 7.1 COMPETÈNCIES DIGITALS
- 37 7.2 DISPONIBILITAT DE DISPOSITIU I ACCÉS A INTERNET

40

8. XARXA RELACIONAL

- 40 8.1 FREQUÈNCIA DE LES RELACIONS
- 41 8.2 NOMBRE D'AMISTATS

43

CONCLUSIONS



INTRO- DUCCIÓ

El present informe, elaborat per l'Observatori de la Realitat Social de Càritas Diocesana de Girona, analitza la situació multidimensional de vulnerabilitat de les persones i llars que han estat ateses a Càritas Diocesana de Girona durant l'any 2024. Aquest estudi té com a objectiu principal comprendre en profunditat les diferents realitats que afecten els col·lectius més desfavorits, des d'una perspectiva més qualitativa de la que permeten les diferents memòries de l'organització, abastant aspectes com la precarietat econòmica, les dificultats d'accés a l'habitatge, l'atur, la bretxa digital i l'aïllament social. A partir d'una metodologia quantitativa, basada en enquestes realitzades a 300 llars (una mostra representativa i significativa del total de persones ateses), s'obtenen dades que permeten visibilitzar la complexitat i la persistència de l'exclusió social al territori gironí.

L'informe posa de manifest de quina manera alguns factors estructurals, com ara la manca

d'ingressos suficients, la inestabilitat laboral i les mancances en la formació, interactuen amb altres dimensions igualment crítiques, com l'accés limitat als serveis públics, les condicions precàries d'habitatge i la desconexió tecnològica. A més, s'hi analitza la percepció subjectiva de les persones entrevistades sobre el seu benestar, la seva evolució respecte a l'últim any i la xarxa de relacions socials que contribueixen, en major o menor mesura, a la seva integració comunitària

A través d'un enfocament integral, aquest informe ofereix una radiografia de les necessitats més urgents d'aquestes llars i les barreres que afronten en la seva lluita per sortir de la situació d'exclusió. Els resultats obtinguts no només permeten identificar tendències i desafiaments actuals, sinó que també ofereixen claus per al desenvolupament de polítiques i programes d'intervenció social que promoguin una millora sostenible de les condicions de vida de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona.

OBJEC- TIUS I METO- DOLOGIA

OBJECTIUS

L'objectiu principal de l'estudi és conèixer la realitat social de les persones i les llars ateses per Càritas Diocesana de Girona durant 2024, en funció de diferents dimensions clau per promoure la cohesió social o bé, en molts casos, per entendre el fenomen de l'exclusió social que pateixen moltes d'aquestes famílies.

- **Perfil sociodemogràfic** d'aquestes persones i llars, a través de l'anàlisi de la distribució dels seus components per gènere i edat, així com de les llars segons el seu origen, estructura, dimensió pel que fa al nombre de membres i situació administrativa.
- **Salut:** Analitzant la percepció de la pròpia salut, així com l'accés i la cobertura sociosanitària a través del sistema públic.
- **Habitatge:** Analitzant el règim de tinença i les condicions de l'habitatge en què resideixen, així com la mobilitat residencial.
- **Formació i ocupació:** Analitzant els nivells formatius assolits i la realitat laboral dels membres d'aquests llars.
- **Anàlisi de la realitat d'ingressos i despeses:** Amb especial atenció a les principals partides de cadascun d'aquests aspectes.
- **Prevalença d'accés als serveis socials públics:** Incloent els motius que obliguen a recórrer a aquests serveis i la percepció de l'evolució de la situació del llar durant el darrer any.

- > **Bretxa digital:** Mitjançant l'anàlisi de l'autopercepció de les competències digitals, la disponibilitat de dispositius tecnològics i l'accés a Internet.
- > **Xarxa de relacions:** Considerant la freqüència d'aquestes relacions i el volum de la xarxa relacional de les persones entrevistades.

Per tal d'assolir aquest objectiu d'estudi i garantint tots els continguts d'anàlisi, s'ha aplicat un procés metodològic que s'explica a continuació.

METODOLOGIA

S'ha realitzat una investigació quantitativa a través d'enquestes personals, amb les següents característiques tècniques:

- > **L'univers o target d'estudi** el componen les persones ateses per Diocesana de Girona durant l'any 2024.
- > **Mostra representativa:** Es va aplicar una mostra representativa i significativa d'aquest univers d'estudi amb una mida de 300 unitats. Aquesta mida mostral proporciona, amb condicions normals de $p=q=0,5$ i un grau de confiança del 95,5 %, un marge d'error del $\pm 5,6$ %, la qual cosa dota els resultats generals de l'enquesta d'una certa representativitat estadística.
- > **Recollida d'informació:** La recollida de dades es va dur a terme mitjançant entrevistes telefòniques realitzades durant el segon semestre de 2024, aplicant un qüestionari tancat amb una durada mitjana de complimentació d'uns 15 minuts.

Aquest estudi s'ha desenvolupat mitjançant una metodologia panel, basada en la definició de perfils sociològics predeterminats en lloc de la identificació fixa de persones entrevistades anualment. Els perfils es construeixen a partir de criteris clau com edat, gènere, tipus de família, projecte d'atenció, i localitat de residència, permetent una selecció de mostres significatives i representatives que assegurin la comparabilitat longitudinal. Aquesta aproximació metodològica permet analitzar les dinàmiques de la inclusió i/o exclusió social amb major flexibilitat, adaptant la mostra als canvis demogràfics i socials de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona. D'aquesta manera, es garanteix la fiabilitat estadística i la robustesa analítica, alhora que es manté la capacitat d'identificar patrons de vulnerabilitat i trajectòries d'exclusió en contextos canviants.

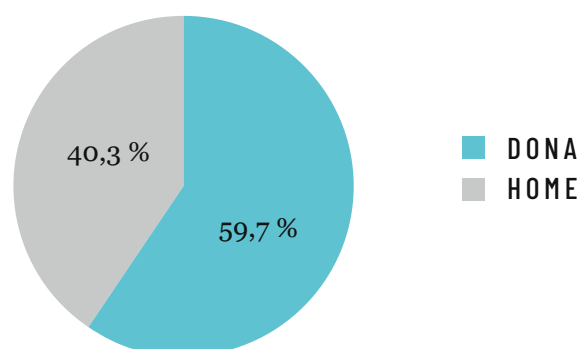
1. PERFIL SOCIO- DEMO- GRÀFIC

1.1 DISTRIBUCIÓ PER GÈNERE I EDAT

Comencem aquest informe analitzant el perfil sociodemogràfic de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona, segons la seva distribució per gènere i edat.

La distribució per gènere de les persones acompanyades des dels projectes i serveis de l'entitat reflecteix una major presència de dones, que representen el 59,7 % del total. Els homes representen el 40,3 % restant. Aquesta majoria de dones entre les persones ateses, superior a la seva representació en el conjunt de la pobla-

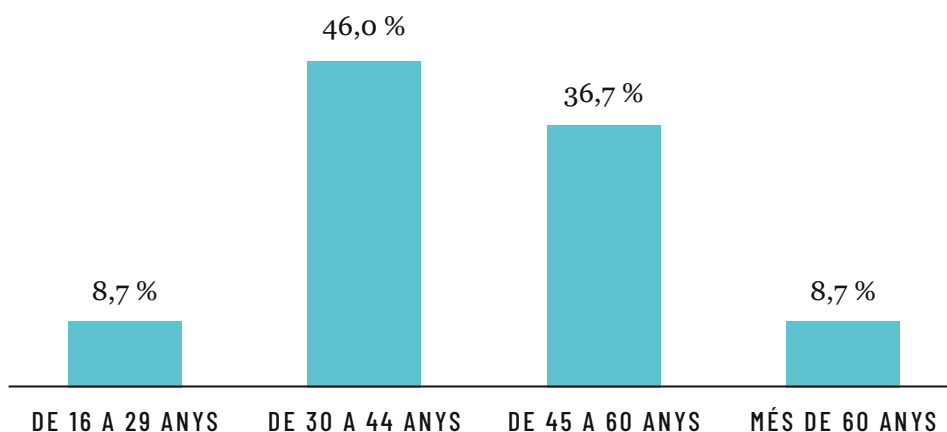
**Distribució per gènere de les persones ateses
per Càritas Diocesana de Girona, 2024 (n=300)**



ció, pot estar relacionada amb diversos factors, com una major vulnerabilitat econòmica o la responsabilitat assumida per part de les dones en la cura del llar, entre d'altres.

Pel que fa a la distribució per grups d'edat, s'observa que les persones ateses es situen principalment al grup d'edat de 30 a 44 anys (46,0%). Aquest grup és seguit pel de 45 a 60 anys, amb un 36,7%, que, sumats, representen més del 80% dels de les persones usuàries de Càritas a Girona. En contrast, els grups de 16 a 29 anys i els majors de 60 anys tenen una participació significativament menor, amb un 8,7% cadascun.

Distribució per estrat d'edat de les persones ateses per Càritas de Girona 2024 (n=300)



S'observen algunes diferències entre dones i homes pel que fa a la seva distribució en aquests grups d'edat. Aquestes diferències poden estar relacionades amb les dinàmiques laborals, socials i familiars que afecten de manera diferent els gèneres en les diverses etapes de la vida. Efectivament, hi ha una diferència notable en la proporció d'homes i dones en els diferents rangs d'edat, amb una major representació dels grups d'edat extrems (fins als 29 anys i de 60 anys o més) entre els homes. Així, entre els homes, el grup de 16 a 29 anys representa el 15,%, mentre que, entre les dones, aquest estrat més jove té una presència significativament menor, amb només el 3,9%. De manera similar, el grup de majors de 60 anys té una representació més alta entre els homes (11,6%) que entre les dones (6,7%).

En conseqüència, hi ha una proporció més gran de persones d'entre 30 i 60 anys entre les dones (89,4%) que entre els homes (72,7%), tot i que aquests grups d'edat són els principals demandants dels serveis de Càritas

Distribució per estrats d'edat de les perones ateses per Càritas Diocesana de Girona, en funció del sexe

ESTRAT D'EDAT	HOMES	DONES
DE 16 A 29 ANYS	15,7 %	3,9 %
DE 30 A 44 ANYS	42,1 %	48,6 %
DE 45 A 60 ANYS	30,6 %	40,8 %
MÁS DE 60 ANYS	11,6 %	6,7 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(121)	(179)

Diocesana de Girona en dades globals. Aquesta diferència posa de manifest la concentració de la vulnerabilitat en determinades etapes vitals, especialment entre les dones en edats productives.

1.2 ESTRUCTURA DE LA LLAR

Per continuar amb l'anàlisi del perfil de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona, seguidament analitzem l'estructura de les llars de la què formen part, començant per la dimensió d'aquestes llars pel que fa al nombre de membres que les configuren.

S'observa que la majoria de les llars (34 %) estan congigurades per entre quatre i sis persones, fet que indica, juntament amb el 4,3 % de persones en llars amb més de sis membres, una alta proporció de famílies nombroses (quatre de cada deu) entre els beneficiaris d'aquests serveis. Segueixen les llars amb dues persones, que representen el 26,0 %, i les configurades per tres integrants, amb un 20,0 %. Per la seva banda, les llars unipersonals representen el 15,7 %.*

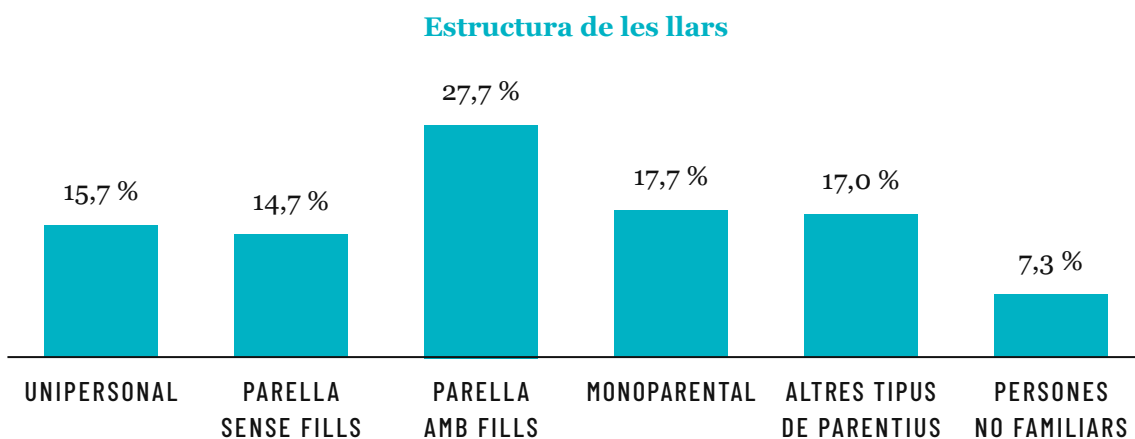
Aquests resultats reflecteixen que la major part dels usuaris de Càritas provenen de llars de mida mitjana a gran, fet que pot implicar majors necessitats econòmiques i socials com a conseqüència del nombre de membres per família. De fet, convé analitzar la presència de menors en les llars com un primer pas per comprendre millor la seva estructura i identificar les necessitats específiques d'aquests nuclis familiars.

Tot i que la base de casos en les llars de cada dimensió no aporta representativitat estadística, de manera natural s'observa que, a mesura que augmenta la mida del llar, també incrementa el nombre de menors d'edat en el seu si. Cal destacar, no obstant això, algunes situacions específiques, com el 23,3 % de les llars de tres persones en què dues d'elles són menors, cosa que indica que es tracta de llars monoparentals. De la mateixa manera, el 31,4 % de les llars amb quatre a sis membres inclouen almenys tres menors.

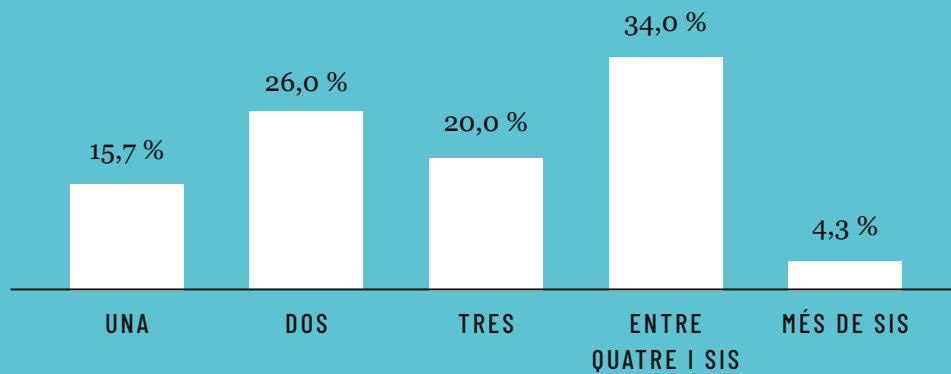
En termes generals, el 51,7 % de les llars no té menors, mentre que el 48,3 % sí que en té. Així doncs, tot i que una majoria de les llars no tenen menors, la seva presència és significativa, especialment en els casos en què els menors representen una majoria dins del llar.**

Per concretar l'estructura del llar, el gràfic següent reflecteix com es distribueixen les llars d'aquestes persones que van recórrer als serveis de Càritas de Girona, segons el tipus de llar a la què pertanyen.

Els resultats indiquen que la forma més freqüent de llar correspon a parelles amb fills, representant el 27,7 % del total. Això reflecteix que una part significativa dels beneficiaris de Càritas prové de famílies nuclears amb fills dependents. Cal destacar que les llars monoparentals, amb un 17,7 %, i les llars amb altres



* Nombre de persones a la llar



** Percentatge de menors a la llar, segons la dimensió de la llar

NÚM. DE MENORS A LA LLAR	NÚM. DE PERSONES A LA LLAR					TOTAL
	UNA	DOS	TRES	ENTRE QUATRE I SIS	MÉS DE SIS	
CAP	100,0 %	85,9 %	48,3 %	11,8 %		51,7 %
UN		12,8 %	28,3 %	20,6 %	7,7 %	16,3 %
DOS		1,3 %	23,3 %	36,3 %	23,1 %	18,3 %
TRES				24,5 %	15,4 %	9,0 %
MÉS DE TRES				6,9 %	53,8 %	4,7 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(47)	(78)	(60)	(102)	(13)	(300)

tipus de parentiu, amb un 17,0 %, també tenen una representació important, destacant la diversitat en les estructures familiars entre els usuaris.

Les llars unipersonals constitueixen el 15,7 %, mentre que les parelles sense fills representen un percentatge similar, amb un 14,7 %. Finalment, les llars configurades per persones sense cap tipus de parentiu entre si són l'estructura menys comuna (un 7,3 %), però, en tot cas, perceptible dins el conjunt de beneficiaris i apunta noves formes d'estructuració de les agrupacions residencials. Aquesta varietat en les tipologies familiars subratlla la necessitat d'adaptar els serveis a les diferents realitats de les persones acompanyades per l'entitat.

Lògicament, l'estructura del llar varia significativament en funció del nombre de membres que la configura. Tot i que els resultats de la taula següent no tenen una representativitat estadística completa, com s'ha assenyalat anteriorment, sí que s'observen tendències que reflecteixen situacions interessants. Per exemple, destaquen el percentatge significatiu de llars monoparentals entre les de tres o més persones, així com l'alt percentatge de parelles amb fills també en les llars de major dimensió. Això posa de manifest la gran proporció de menors en aquest tipus de llars, tal com s'ha analitzat anteriorment.

Distribució dels diferents tipus de llars, en funció de la dimensió de la llar

ESTRUCTURA DE LA LLAR	NÚM. DE PERSONES A LA LLAR					TOTAL
	UN	DOS	TRES	DE QUATRE A SIS	MÉS DE SIS	
UNIPERSONAL	100,0 %					15,7 %
PARELLA SENSE FILLS		55,1 %				14,7 %
PARELLA AMB FILLS			33,4 %	57,8 %	38,5 %	27,7 %
MONOPARENTAL		29,5 %	31,7 %	8,8 %	15,4 %	17,7 %
ALTRE PARENTIU		3,8 %	21,7 %	29,4 %	38,5 %	17,0 %
SENSE PARENTIU		11,5 %	13,3 %	3,9 %	7,7 %	7,3 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(47)	(78)	(60)	(102)	(13)	(300)

Tanmateix, altres tipologies de llars apareixen amb freqüència significativa, fet que permet preveure la necessitat d'adaptar els serveis de Càritas a l'àmplia diversitat de realitats de les llars de les persones que s'apropen als projectes i serveis de l'entitat demandant suport. Aquesta adaptabilitat és essencial per abordar de manera eficaç les diferents necessitats i desafiaments que presenten aquestes estructures familiars tan diverses, especialment quan van apareixen factors de risc d'exclusió.

1.3 ORÍGEN CULTURAL PREDOMINANT A LA LLAR

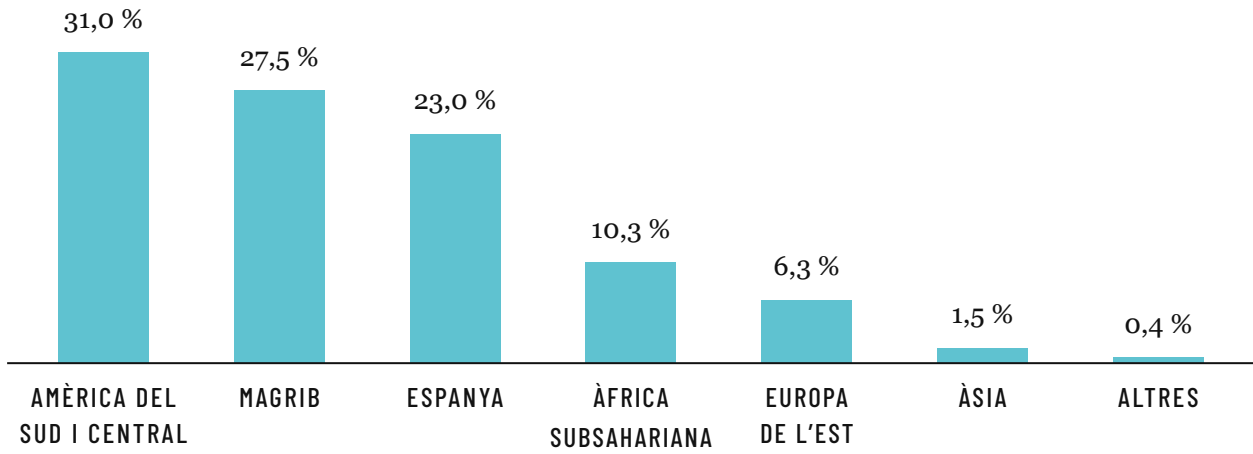
Per concretar més el perfil de les llars, l'informe fa una aproximació al seu origen cultural, presentant uns resultats que es mostren en el gràfic següent. Aquests resultats reflecteixen que la major part de les persones provenen d'Amèrica del Sud i Central. Aquest fet posa de manifest la presència destacada de comunitats migrades d'aquesta regió entre les persones usuàries de Càritas, i subratlla la necessitat d'entendre i abordar les particularitats culturals i socials d'aquest col·lectiu.

S'observa que el grup majoritari prové del continent americà, representant el 31 % del total, seguit pels llars d'origen africà, amb un 37,8 % (sumant les que provenen de la zona del Magrib (27,5 %) i les que provenen de la resta del continent (10,3 %). Aquestes regions juntes representen dos terços de les llars ateses (68,8 %).

En tercer lloc, es troben les llars on viuen persones d'origen autòcton, que representen el 23,0 %. Aquestes dades mostren també una participació significativa de persones autòctones, que, en conjunt, representen gairebé una quarta part de les llars totals acompanyades des de l'entitat. D'altra banda, les llars provinents de l'Europa de l'Est que representen un 6,3 % del total, mentre que els procedents d'Àsia i altres orígens tenen una representació molt menor, amb l'1,5 %, el 0,4 % respectivament.

Les dades mostren una diversitat d'orígens culturals de les persones que integren les llars acompanyades per Càritas Diocesana de Girona, amb una especial incidència de les que provenen dels continents americà i africà.

Distribució de les llars en funció del seu origen cultural predominant (n=300)



1.4 SITUACIÓ ADMINISTRATIVA

Avançant en aquesta anàlisi sobre el perfil de les llars de les persones des dels serveis de Càritas a la Diòcesi de Girona, es procedeix a examinar la situació administrativa de les persones que en formen part. Aquesta dimensió resulta clau per entendre les barreres i dificultats que afronten les persones usuàries en el seu accés a drets i serveis bàsics, així com en el seu procés d'integració social i econòmica. Les dades sobre la situació administrativa aporten informació rellevant per a la identificació de col·lectius especialment vulnerables dins de les llars analitzades.

El 77,0 % de les llars ateses des dels serveis de Càritas a Girona tenen totes les persones en situació administrativa regular. En canvi, un 19,7 % de les llars compta amb alguns membres en situació regular i altres no, i un minoritari, però significatiu, 3,3 % no té cap dels seus components amb una situació regularitzada.

Aquest escenari fa preveure una situació de vulnerabilitat important de, pràcticament, la quarta part de les llars ateses per l'entitat, amb una situació administrativa que afronta clars desafiaments en termes de regularització; i unes conseqüències importants en el risc de descobertura de drets de les persones que es troben en aquesta situació.

Situació administrativa de las persones de les llars ateses per Càritas Diocesana de Girona



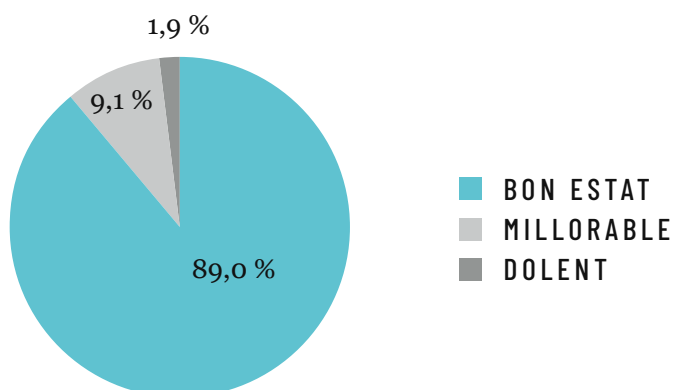
2. SALUT

2.1 PERCEPCIÓ DE L'ESTAT DE SALUT

La gran majoria de les persones que formen part de les llars ateses per (89,0 %) afirmen gaudir de bona salut, tot i que l'11 % restant assegura tenir una salut millorable (9,1 %) o, fins i tot, dolenta (1,9 %).

Es tracta d'una percepció subjectiva que reflecteix, almenys, un estat físic adequat per a la pròpia persona, cosa que pot influir favorablement en la seva actitud en el dia a dia. No obstant això, es perceben algunes diferències significatives en discriminar aquest anàlisi entre les persones entrevistades i la resta dels membres del llar.

Percepció del estat de salut (n=300)



**Distribució de l'estat de salut percebut per
les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona,
en funció del seu rol**

ESTAT DE SALUT PERCEBUT	PERSONA ENTREVISTADA	RESTA DE MEMBRES DE LA LLAR	TOTAL MEMBRES DE LA LLAR
BON ESTAT	78,0 %	94,4 %	89,0 %
MILLORABLE	17,0 %	5,3 %	9,1 %
DOLENT	5,0 %	0,3 %	1,9 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(300)	(609)	(909)

Efectivament, els resultats de la taula sobre l'estat de salut percebut dels membres de les llars ateses per Càritas posen de manifest diferències significatives entre les persones entrevistades i la resta dels membres del llar.

Entre les persones entrevistades, el 78 % percep el seu estat de salut com a bo, la qual cosa, tot i representar una majoria, és considerablement inferior al 94,4 % registrat entre la resta dels membres del llar. Per altra banda, un 17 % de les persones entrevistades considera que la seva salut és millorable, en contrast amb el reduït 5,3 % entre els altres membres. Així mateix, la percepció d'un estat de salut dolent és significativament més alta entre els entrevistats (5,0 %) que entre la resta (0,3 %).

Aquestes diferències es poden explicar per diversos factors. Les persones entrevistades solen assumir rols de responsabilitat i sustent de la llar i, com a tal, poden estar sotmeses a nivells més alts d'estrès, càrregues laborals i responsabilitats. A més, sovint tenen una edat més avançada, fet que afecta negativament el seu benestar físic i emocional.

El fet que gairebé una de cada cinc persones entrevistades consideri el seu estat de salut com a regular o dolent (22 %) evidencia un problema que podria estar estretament relacionat amb les condicions de vida i laborals que s'analitzaran a continuació, com la precarietat econòmica o els treballs inestables, contextos que poden generar hàbits de vida menys saludables o agreujar problemes de salut preexistents.

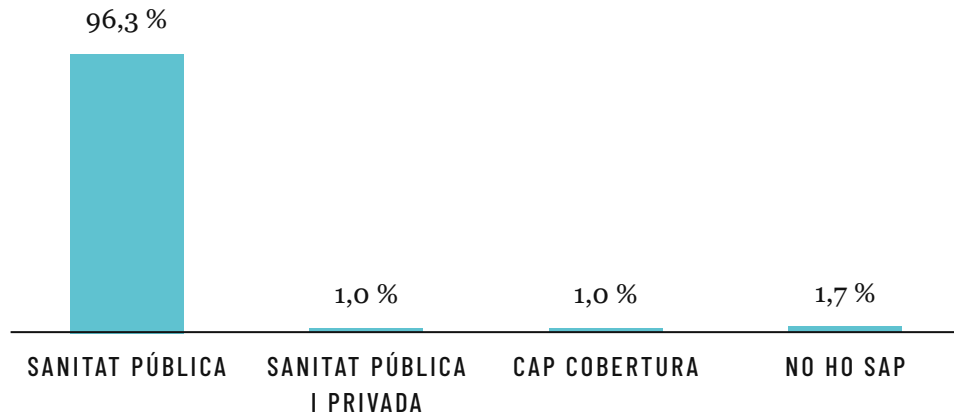
2.2 ACCÉS A COBERTURA SOCIOSANITÀRIA

La immensa majoria de les persones entrevistades (97,3 %) asseguren tenir accés a cobertura sanitària.

Dins d'un sistema que garanteix la cobertura universal, i tot i tractar-se d'un grup de persones molt reduït (1,0 %), encara es detecten situacions de persones que no tenen garantit aquest dret. A més, un 1,7 % no sap exactament de quin tipus de cobertura disposa, cosa que pot implicar, en molts d'aquests casos, la inexistència d'aquesta cobertura sociosanitària.

En canvi, i tot i que també és molt escàs el percentatge (1,0 %), també es detecten situacions de cobertura sanitària privada.

Tipus de cobertura sanitària disponible (n=300)



3. HABI- TATGE

3.1 RÈGIM DE TINENÇA DE L'HABITATGE

Quant a la situació de l'accés a l'habitatge, el 77,7% de les persones ateses per Càritas resideixen al mateix habitatge que fa un any.

El 55 % de les llars resideix en una casa o pis en règim de lloguer, essent aquesta la forma predominant d'accés a l'habitatge entre la població atesa.

Un altre grup considerable resideix en condicions de relloguer d'habitacions (11,3 %) o en pisos en règim de lloguer social (11,7 %), percentatges que reflecteixen la rellevància d'opcions alternatives als mercats de lloguer i propietat tradicionals, tenint en compte les dificultats econòmiques a les quals aquestes famílies solen enfrontar-se.

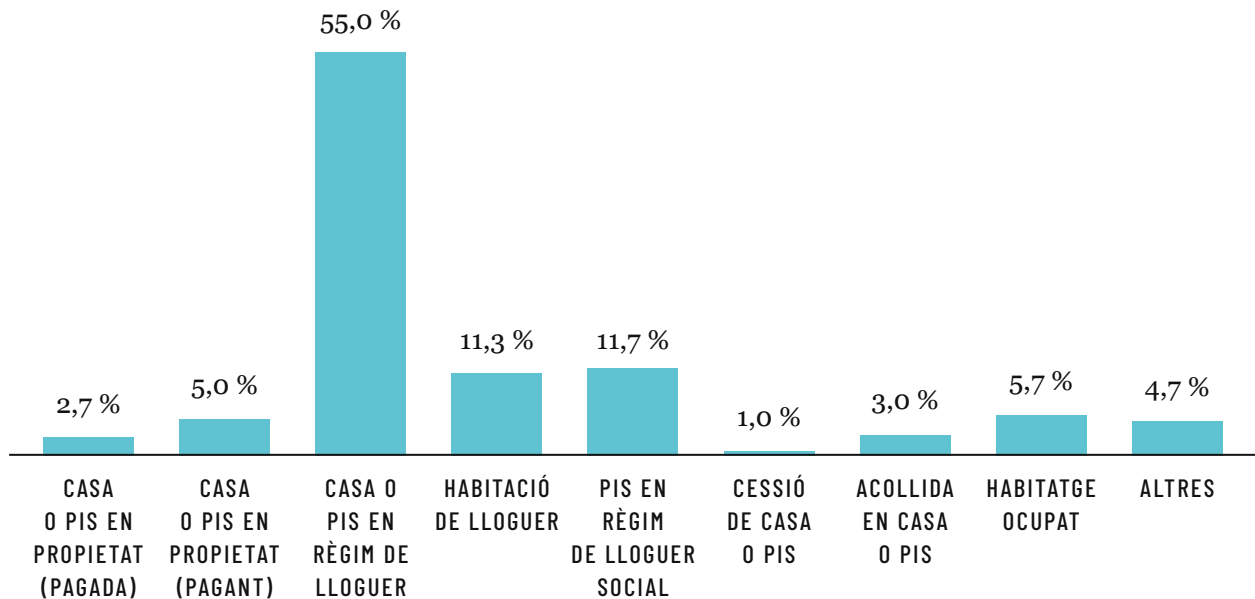
L'habitatge en propietat, ja sigui pagada (2,7 %) o en procés de pagament (5 %), representa una opció per a proporcions minoritàries d'aquestes famílies,

demonstrant que la propietat no és una opció accessible per a la majoria d'aquestes llars.

Un grup minoritari, però significatiu, es troba en situacions més precàries, com l'ocupació d'habitatges (5,7 %) o l'acollida en casa o pis de tercers (3 %). Aquestes modalitats reflecteixen graus severos d'inseguretat habitacional i dependència, cosa que apunta a una manca de solucions habitacionals adequades per a aquelles persones en major risc d'exclusió social.

En conjunt, el gràfic evidencia una forta dependència del lloguer entre les llars vulnerables ateses per Càritas, així com la presència de situacions habitacionals precàries, fet que posa de manifest la necessitat d'ampliar i enfortir les polítiques públiques d'habitatge social.

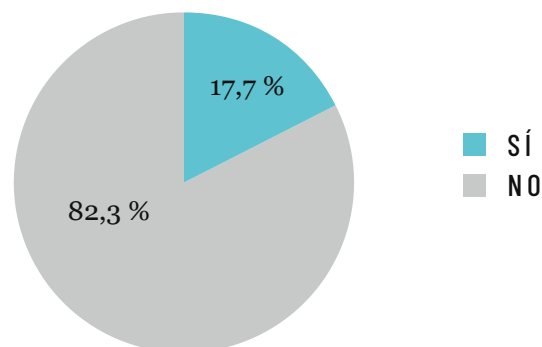
Règim de tinença de l'habitatge de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona (n=300)



3.2 ESTAT DE L'HABITATGE

Amb l'objectiu d'aprofundir en l'habitabilitat dels habitatges, a continuació es realitza un anàlisi que approximi a la realitat les carències i problemes dels habitatges on resideixen les famílies ateses per Càritas.

L'habitatge pateix problemes d'insalubritat: goteres, humitats, podridures, brutícia i olors (n=300)



El gràfic mostra informació sobre les condicions d'insalubritat en els habitatges de les llars ateses, abordant aspectes com goteres, humitats, podridures, brutícia i males olors. Segons les dades, el 17,7% de les llars reporta viure en habitatges que pateixen aquestes condicions d'insalubritat. Aquest percentatge, tot i ser minoritari, no es pot menystenir i apunta a un problema significatiu que afecta gairebé una cinquena part de les llars que recorren a Càritas.

Aquest problema sol estar associat a habitatges de baix cost, lloguers precaris o situacions de vulnerabilitat econòmica, on els recursos limitats dificulten el manteniment o la millora de les condicions estructurals

dels habitatges. A més, aquestes condicions insalubres poden perpetuar un cercle de precarietat per a aquestes famílies, ja que afecten negativament el benestar general de la llar i dificulten la seva capacitat per millorar la seva situació socioeconòmica.

Tant el règim de tinença de l'habitatge com l'anàlisi de les condicions d'insalubritat reflecteixen la precarietat habitacional de les llars vulnerables i evidencien la manca d'accés a habitatges dignes. De fet, determinats models de tinença de l'habitatge s'associen a una major insalubritat, tal com reflecteixen les dades de la taula següent. Tot i que la base de casos és limitada i no aporta representativitat estadística, sí que ofereix tendències clares.

Percentatge d'habitatges que pateixen insalubritat, en funció del tipus de tinença

RÈGIM DE TINENÇA DE L'HABITATGE	SENSE INSALUBRITAT	AMB INSALUBRITAT	TOTAL	BASE (n)
ACOLLIDA EN CASA O PIS / LLOGUER SOCIAL	95,5 %	4,5 %	100,0 %	(44)
ALTRES	85,7 %	14,3 %	100,0 %	(14)
CASA O PIS DE PROPIETAT O HABITATGE CEDIT	96,2 %	3,8 %	100,0 %	(26)
CASA O PIS EN RÈGIM DE LLOGUER	83,6 %	16,4 %	100,0 %	(165)
HABITACIÓ DE RELLOGUER	85,3 %	14,7 %	100,0 %	(34)
OCUPACIÓ D'HABITATGE	5,9 %	94,1 %	100,0 %	(17)
TOTAL	82,3 %	17,7 %	100,0 %	(300)

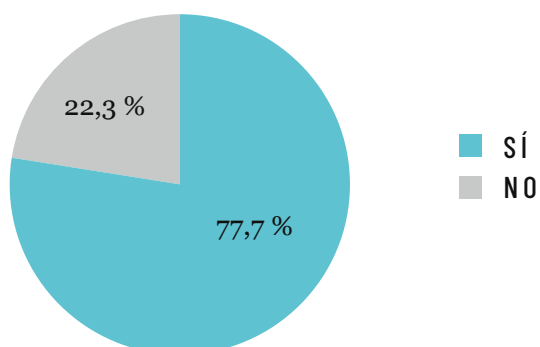
Efectivament, els habitatges ocupats, pràcticament en la seva totalitat (94,1 %), pateixen condicions d'insalubritat, mentre que els habitatges en règim de lloguer o relloguer, o altres situacions, es troben al voltant de la mitjana general d'habitatges amb insalubritat. En canvi, les cases d'acollida o els habitatges de lloguer social, així com els habitatges en propietat o pagats, presenten índexs molt baixos d'insalubritat, fet que expressa clarament la diferència en la qualitat de l'habitatge segons el règim de tinença.

3.3 MOBILITAT HABITACIONAL

Quant a la situació de l'accés a l'habitatge, el 77,7 % de les persones ateses per Càritas resideixen al mateix habitatge que fa un any.

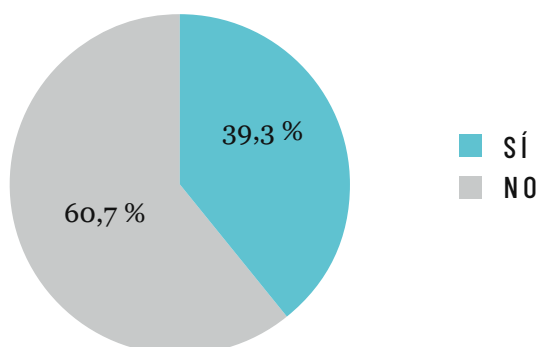
El fet destacable, en aquest cas, és que gairebé una de cada quatre persones entrevistades, generalment amb responsabilitats a la llar (el 22,3 %), resideix en un habitatge diferent del que ocupava l'any passat. Això posa de manifest situacions de mobilitat habitacional entre les persones que acudeixen als serveis de Càritas, que poden estar relacionades tant amb realitats de precarietat com amb la necessitat de buscar millors condicions habitacionals.

L'any passat vivies en el mateix habitatge que ara? (n=300)



De fet, el percentatge de persones que van tenir la necessitat de canviar d'habitatge (39,3 %) és superior al de les que realment van efectuar el canvi, tal com reflecteixen els resultats obtinguts al gràfic següent.

En l'any anterior, heu tingut la necessitat de canviar d'habitatge? (n=300)



Aquesta realitat pot suggerir una impossibilitat d'accedir a aquest canvi en un grup significatiu de llars que realment ho necessiten. De fet, si es relacionen ambdues variables, es detecten situacions diferents pel que fa a la mobilitat habitacional de les llars que van recórrer a Càritas

En primer lloc, s'observa una diferència marcada en el comportament de les llars segons la seva percepció de necessitat de canvi d'habitatge. Entre aquells que no senten aquesta necessitat, el 97,8 % continua residint al mateix habitatge que fa un any, cosa que indica una clara estabilitat habitacional en aquest grup.

Mobilitat habitacional entre les llars amb necessitat d'un canvi d'habitatge

VIUEN EN EL MATEIX HABITATGE QUE FA UN ANY	NECESSITAT ACTUAL DE CANVI D'HABITATGE		TOTAL
	NO	SÍ	
SÍ	2,2 %	53,4 %	22,3 %
NO	97,8 %	46,6 %	77,7 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(182)	(118)	(300)

**Percentatge de llars amb necessitat de mobilitat,
en funció del règim de tinença**

RÈGIM DE TINENÇA DE L'HABITATGE	SENSE NECESSITAT DE CANVI	AMB NECESSITAT DE CANVI	TOTAL	BASE (n)
ACOLLIDA O EN HABITATGE SOCIAL	75,0 %	25,0 %	100,0 %	(44)
ALTRES	7,1 %	92,9 %	100,0 %	(14)
CASA O PIS DE PROPIETAT CEDIT	92,3 %	7,7 %	100,0 %	(26)
CASA O PIS EN RÈGIM DE LLOGUER	73,3 %	26,7 %	100,0 %	(165)
HABITACIÓ DE RELLOGUER	5,9 %	94,1 %	100,0 %	(34)
HABITATGE OCUPAT	5,9 %	94,1 %	100,0 %	(17)
TOTAL	60,7 %	39,3 %	100,0 %	(300)

Només un petit percentatge (2,2 %) ha canviat d'habitatge sense tenir aquesta necessitat, fet que podria explicar-se per circumstàncies imprevistes o decisions no relacionades amb aquesta necessitat percebuda de canvi (finalització del contracte de lloguer o situacions similars).

D'altra banda, entre les llars que sí perceben la necessitat de canviar d'habitatge, el 46,6 % ha aconseguit efectuar el canvi durant l'últim any, mentre que el 53,4 % continua vivint al mateix habitatge. Aquesta dada posa de manifest que, tot i que la necessitat de canvi d'habitatge pot ser un factor que impulsi la mobilitat habitacional, no garanteix que el canvi es materialitzi. Això podria deure's a barreres com restriccions econòmiques, manca d'accés a alternatives habitacionals adequades o, fins i tot, dificultats administratives.

A més, existeix una relació directa entre el règim de tinença de l'habitatge i les necessitats de mobilitat habitacional, tal com reflecteixen els resultats de la taula següent. Aquests resultats, però, s'han de considerar com a tendències i no com a estadísticament representatius de la realitat, ja que les bases de casos procedents de la mostra per a cada model de tinença no permeten garantir de forma adequada aquesta significativitat.

Les dades mostren que les llars amb règim de propietat o cessió d'habitatge són les menys propenses a necessitar mobilitat, amb un 92,3 % que no percep necessitat de canvi. Cal destacar, però, que en aquest grup, tots els que indiquen necessitat de canvi resideixen en habitatges cedits. Aquest resultat evidencia que l'estabilitat habitacional és major en aquest grup de propietaris.

En contrast, els percentatges més elevats de necessitat de mobilitat es troben entre les llars en situacions de major precarietat, com l'ocupació d'habitatges i el subarrendament (en ambdós casos, un 94,1 %). Aquests resultats posen de manifest la profunda inestabilitat que afronten les persones en aquests règims, on les condicions habitacionals poden ser inadequades o insegures.

El règim de lloguer, tot i ser més estable que les categories anteriors, també presenta una proporció significativa de necessitat de mobilitat (26,7 %), tot i que per sota del resultat mitjà de les llars ateses per Càritas. En tot cas, això reflecteix que, tot i que el lloguer representa una opció més accessible per a moltes llars, no sempre garanteix condicions habitacionals òptimes o segures a llarg termini. En el cas del lloguer social o l'acollida, el 25 % de les llars també percep necessitat de mobilitat, fet que podria reflectir limitacions en la qualitat o l'adequació d'aquestes solucions habitacionals, malgrat el seu caràcter assistencial.

En resum, hi ha una estreta relació entre el règim de tinença i l'estabilitat habitacional, destacant que les situacions més precàries, lògicament, són les que generen una major necessitat de canvi.

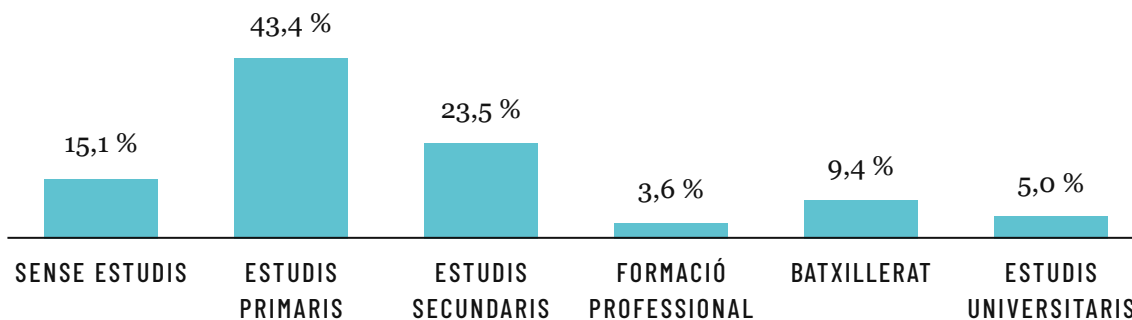
4. FOR- MACIÓ I OCUPA- CIÓ

4.1 NIVELL FORMATIU

El següent gràfic reflecteix la distribució de les persones que formen part de les llars ateses dels serveis de Càritas Diocesana de Girona, segons el nivell d'estudis màxim completat.

Gairebé sis de cada deu d'aquestes persones (el 58,5 %) no ha superat els estudis primaris. Fins i tot, entre elles, un 15,1 % no els va ni completar. En canvi, les persones que han assolit nivells educatius més elevats, com el batxillerat i els estudis universitaris, representen una proporció menor de persones, amb un 9,4 % i un 5,0 % respectivament, juntament amb un minoritari 3,6 % amb formació professional.

Distribució dels components de les llars ateses per Càritas, en funció del seu nivell formatiu (n=663)



Sens dubte, aquests resultats il·lustren com les persones amb nivells educatius baixos són les més representades entre aquelles que busquen suport a Càritas, fet que posa de manifest la correlació entre nivells educatius limitats i situacions de vulnerabilitat social i econòmica.

Aquesta realitat sobre les mancances educatives de les persones que formen part de les llars ateses per Càritas es projecta en els diferents rols dins la llar, diferenciant entre les persones entrevistades (les que van sol·licitar suport a Càritas, sovint en representació del seu nucli familiar) i la resta de membres de les llars, tal com mostren els resultats de la taula següent.

Distribució del nivell formatiu dels components de les llars ateses per Càritas, en funció del seu rol

NIVELL D'ESTUDIS	PERSONA ENTREVISTADA	RESTA DE MEMBRES DE LA LLAR	TOTAL MEMBRES DE LA LLAR
SENSE ESTUDIS	15,0 %	15,2 %	15,1 %
ESTUDIS PRIMARIS	43,0 %	43,8 %	43,4 %
ESTUDIS SECUNDARIS	19,7 %	26,7 %	23,5 %
FORMACIÓ PROFESSIONAL	3,3 %	3,9 %	3,6 %
BATXILLERAT	11,7 %	7,4 %	9,4 %
ESTUDIS UNIVERSITARIS	7,3 %	3,0 %	5,0 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(300)	(363)	(663)

En general, s'observa una forta correlació entre els nivells educatius baixos i la necessitat de suport de Càritas, tant en les persones entrevistades com en la resta dels membres de les seves llars.

El nivell formatiu predominant en ambdós grups és el dels estudis primaris, amb un 43 % de les persones entrevistades i un percentatge molt similar, del 43,8 %, en la resta de membres de la llar. Això, juntament amb el 15 % de persones que no van completar cap nivell d'estudis en ambdós grups, reforça la idea que les mancances educatives són una norma en aquestes llars i, possiblement, un possible indicador de la seva situació de vulnerabilitat socioeconòmica que pateixen.

D'altra banda, els estudis secundaris representen el 19,7 % entre les persones entrevistades i un percentatge més alt, del 26,7 %, entre els altres membres de la llar, cosa que indica que alguns integrants han accedit a nivells educatius lleugerament més alts. No obstant això, això mateix reflecteix un accés inferior per part d'aquests membres a nivells educatius superiors (batxillerat i universitaris, amb un 10,4 %) en comparació amb les mateixes persones entrevistades (amb un 19,0 %).

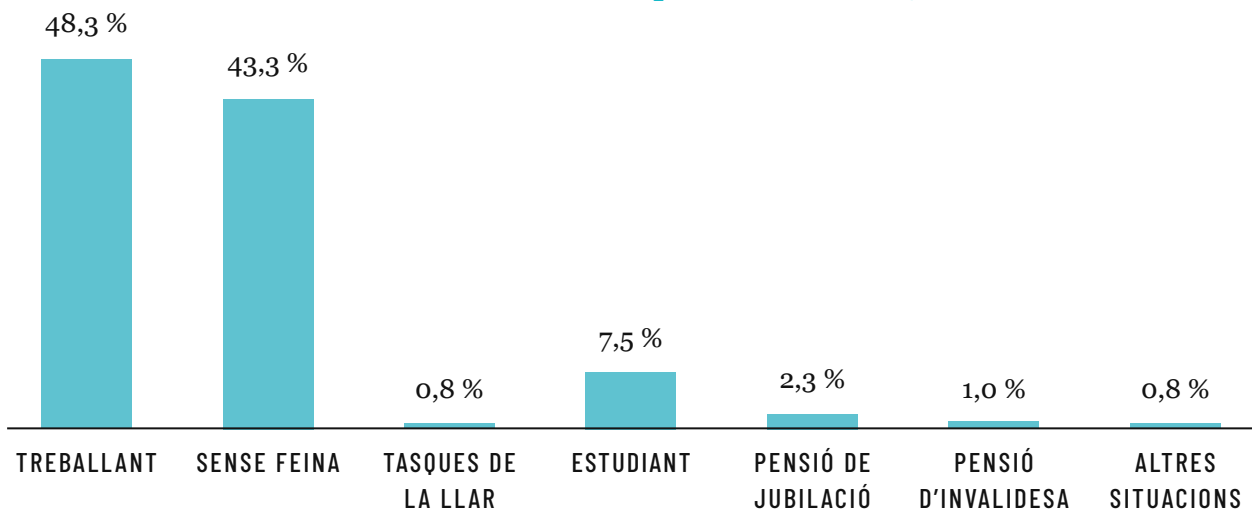
En conjunt, les dades mostren que les llars ateses per Càritas es caracteritzen per tenir baixos nivells educatius i formatius entre els seus components, fet que pot limitar les possibilitats de millorar la seva situació econòmica i social actual.

4.2 OCUPACIÓ

A continuació s'analitza la situació ocupacional tant de les persones ateses per l'entitat, com de la resta dels membres de les seves llars.

El següent gràfic mostra, en primer lloc, la distribució de les persones ateses des dels serveis de Càritas-segons les diferents ocupacions.

Distribució de les persones que componen les llars, en funció de la seva ocupació actual (n=617)



Els resultats reflecteixen com la immensa majoria de les persones que formen part d'aquests llars es troben en situació activa i disposades a treballar (91,6 %), en coherència amb els resultats ja analitzats sobre l'edat i l'estructura d'aquestes llars.

Tanmateix, les que aconsegueixen accedir a una feina (més endavant s'analitzen les condicions d'aquestes ocupacions) amb prou feines superen la meitat de les potencialment actives, amb una taxa d'atur disparada del 47,3 %.

La resta d'ocupacions són clarament minoritàries, destacant entre elles la proporció d'estudiants (7,5 %), fet que confirma de nou la relació amb l'estructura analitzada d'aquestes llars.

L'anàlisi de la taula sobre la distribució per ocupació dels components de les llars que ateses per l'entitat, segons el seu rol no ofereix diferències significatives respecte al conjunt dels components del llar, tot i que sí que hi ha alguns matisos que cal destacar.

En desglossar per rols dins del llar, s'observa com hi ha un percentatge més elevat de població activa entre les persones entrevistades (96,0 %) que entre la resta dels membres del llar (87,3 %). A més, la taxa d'atur és més alta entre els primers (51,3 %) que entre els segons (42,9 %), tot i ser molt elevada en qualsevol cas. Aquesta dada posa de manifest que la persona que s'apropa a l'entitat és, de forma més habitual, una persona activa.

D'altra banda, les ocupacions al marge de la població activa són minoritàries en ambdós grups. La principal diferència es percep en el fet que els estudiants representen el 14,3 % entre la resta dels membres del llar i amb prou feines un 0,3 % entre les persones entrevistades, fet que confirma la presència de joves en formació dins d'aquestes llars. Les categories de jubilació, pensió d'invalidesa i tasques del llar tenen una representació

Distribució per ocupació dels membres de les llars ateses per Càritas, en funció del seu rol

OCUPACIÓ	PERSONA ENTREVISTADA	RESTA DE MEMBRES DE LA LLAR	TOTAL MEMBRES DE LA LLAR
TREBALLANT	46,7 %	49,8 %	48,3 %
SENSE FEINA	49,3 %	37,5 %	43,3 %
TASQUES DE LA LLAR	0,7 %	1,0 %	0,8 %
ESTUDIANT	0,3 %	14,3 %	7,5 %
PENSIÓ DE JUBILACIÓ	1,7 %	2,9 %	2,3 %
PENSIÓ D'INVALIDESA	1,0 %	1,0 %	1,0 %
ALTRES SITUACIONS	0,3 %	1,3 %	0,8 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(300)	(317)	(617)

molt reduïda, fet coherent amb l'estructura demogràfica predominant, on la majoria són persones en edat laboral.

En conclusió, la taula confirma que la majoria dels membres d'aquestes llars formen part de la població activa, evidenciant que l'atur massiu, amb una taxa de desocupació del 47,3 %, és un dels principals reptes. L'altre gran repte es troba just a l'altre extrem, pràcticament la meitat de les persones ateses per Càritas (48,3 %) han de recórrer a un servei de Càritas tot i estar treballant.

A més, la proporció d'estudiants suggereix la presència de joves dependents, mentre que les ocupacions fora de la població activa són mínimes. Sens dubte, les necessitats d'ocupació i la millora de les oportunitats laborals, així com mesures per facilitar l'accés a l'educació i la formació, semblen una via d'acció clara per superar la situació de vulnerabilitat i exclusió social en aquests llars.

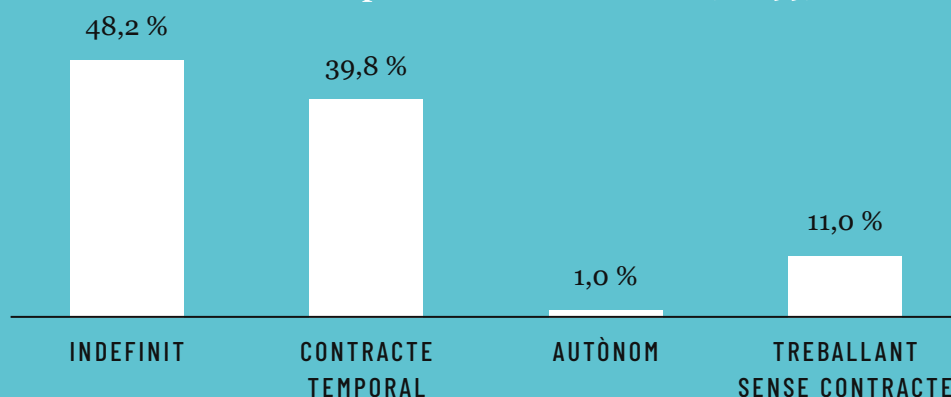
4.3 SITUACIÓ LABORAL

El darrer apartat d'aquest tercer capítol es centra en l'anàlisi de les condicions laborals de les persones que duen a terme una activitat remunerada. Per això, comencem comprovant la fràgil situació laboral que reflecteix el tipus de contracte d'aquestes persones. *

En efecte, els resultats mostren que el 48,2 % d'aquestes persones compten amb un contracte indefinit, cosa que representa una lleu majoria dins del col·lectiu treballador. Tanmateix, un percentatge significatiu, el 39,8 %, està ocupat sota contractes temporals, fet que evidencia una alta precarietat laboral i una manca d'estabilitat econòmica per a aquestes famílies. Així, la taxa de temporalitat (ignorant les persones que realitzen treballs remunerats sense contracte) se situa en un molt elevat 44,7 %.

L'11 % de les persones treballadores no compta amb cap tipus de contracte, fet que no només implica una situació d'informalitat i vulnerabilitat en termes laborals, sinó també la manca de drets bàsics com l'accés a

* Distribució dels membres de les llars ateses per Càritas, en funció del tipus de contracte laboral (n=299)



** Distribució del tipus de contracte de les persones que treballen de forma remunerada, en funció del seu rol

TIPUS DE CONTRACTE	PERSONA ENTREVISTADA	RESTA DE MEMBRES DE LA LLAR	TOTAL MEMBRES DE LA LLAR
INDEFINIT	43,0 %	52,9 %	48,2 %
TEMPORAL	40,8 %	38,9 %	39,8 %
AUTÒNOM	0,0 %	1,9 %	1,0 %
SENSE CONTRACTE	16,2 %	6,4 %	11,0 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(142)	(157)	(299)

la seguretat social, prestacions per desocupació o la protecció davant d'acomiadaments. Aquesta dada és especialment preocupant, ja que reforça la fragilitat de la situació laboral d'aquestes persones.

D'altra banda, el col·lectiu de treballadors autònoms és pràcticament residual, representant únicament l'1 %, fet que evidencia que l'opció de l'autoocupació no és una via utilitzada habitualment pels membres d'aquestes llars, probablement a causa de les dificultats d'accés o de la seva incapacitat financera.

Igual que en les situacions analitzades sobre nivells formatius i ocupacionals, no s'observen grans diferències entre les persones entrevistades i la

resta de components de les llars en aquest aspecte, tot i que sí que hi ha algun matís interessant. **

Entre les persones entrevistades es detecta un grau de vulnerabilitat i desprotecció encara més elevat que entre la resta dels membres del llar, tot i que la situació d'aquests tampoc no arriba a ser positiva. Així, tant la taxa de temporalitat (48,7 % entre les persones entrevistades, en comparació amb el 41,5 % entre la resta de membres de la llar), com la desprotecció per l'exercici de treballs sense contracte laboral (16,2 % entre les persones entrevistades, enfront del 6,4 % entre la resta de membres de la llar) confirmen aquesta major fragilitat laboral de les persones entrevistades.

Per tant, i en conjunt, es percep un escenari laboral desigual i precari entre les persones que treballen pertanyents a les llars ateses per Càritas. Tot i que una proporció considerable disposa de contractes indefinits, el pes dels contractes temporals i la informalitat laboral són alarmants, ja que limiten àmpliament les possibilitats de superar les situacions d'exclusió social.

En relació amb la tipologia de contractació, l'anàlisi de les hores de dedicació laboral entre aquestes persones reflecteix també una major implicació laboral per part de la resta de membres del llar en comparació amb les persones entrevistades.

Distribució segons el nombre d'hores setmanals treballades de les persones que realitzen feines remunerades, en funció del seu rol

HORES SETMANALS	PERSONA ENTREVISTADA	RESTA DE MEMBRES DE LA LLAR	TOTAL MEMBRES DE LA LLAR
FINS A 10 HORES	9,2 %	3,2 %	6,1 %
ENTRE 11 I 20 HORES	24,8 %	13,0 %	18,6 %
ENTRE 21 I 30 HORES	21,3 %	27,9 %	24,7 %
ENTRE 31 I 40 HORES	41,1 %	52,6 %	47,1 %
MÉS DE 40 HORES	3,5 %	3,2 %	3,4 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(141)	(154)	(295)

L'anàlisi revela patrons rellevants pel que fa a la intensitat laboral dels membres d'aquestes llars i com aquestes jornades podrien estar relacionades amb les condicions laborals analitzades anteriorment.

Un 47,1 % del total de persones treballadores realitza jornades d'entre 31 i 40 hores setmanals, que podrien considerar-se una jornada laboral estàndard. No obstant això, un percentatge significatiu (24,7 %) treballa entre 21 i 30 hores, i un 18,6 % ho fa entre 11 i 20 hores, fet que suggereix que una proporció considerable d'aquestes persones està subocupada o treballant jornades parcials, tal com s'ha comprovat. A més, un 6,1 % dels treballadors treballa menys de 10 hores setmanals, reforçant la precarietat en termes d'ingressos per a aquest col·lectiu. Això implica que, entre aquells que treballen menys de 30 hores setmanals, la meitat treballa menys de 20 hores, en jornades reduïdes que, amb tota seguretat, afecten negativament els seus ingressos.

Comparant les dades entre la persona entrevistada i la resta de components del llar, s'observen diferències notables. Un 41,1 % de les persones entrevistades realitza jornades de 31 a 40 hores, enfront del 52,6 % de la resta de membres del llar. Per contra, les persones entrevistades tenen una representació més gran en jornades parcials, destacant que un 24,8 % treballa entre 11 i 20 hores en comparació amb el 13 % de la resta de membres. Això suggereix que les persones entrevistades, que sovint tenen un paper important en la gestió i el sosteniment del llar, afronten més limitacions per accedir a jornades completes.

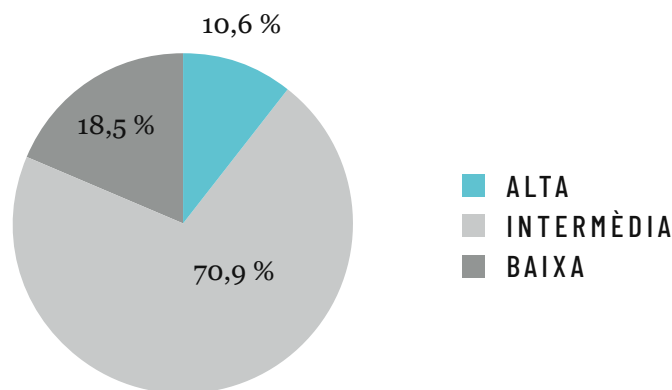
La relació amb la taula anterior, que mostrava el tipus de contractació, és evident. Tot i que un 48,2 % dels treballadors compta amb un contracte indefinit, les jornades parcials i els llocs de treball amb poques hores evidencien que l'estabilitat contractual no sempre es tradueix en una seguretat econòmica suficient. A més, el 39,8 % amb contractes temporals i l'11 % sense contracte es troben especialment afectats per jornades reduïdes, especialment en el cas de les persones entrevistades, fet que agreuja les seves condicions de vulnerabilitat i limita les seves possibilitats de superar la situació de desavantatge que pateixen.

Per tant, els resultats mostren una precarietat laboral estructural, tant per la inestabilitat contractual com per la irregularitat de les jornades laborals, fet que reforça la necessitat d'aplicar mesures que no només promoguin l'accés a l'ocupació, sinó que també garanteixin unes condicions laborals dignes. Això inclou contractes estables i jornades més àmplies que permetin a aquestes persones millorar els seus ingressos i la seva qualitat de vida.

Per concloure aquest anàlisi sobre les condicions laborals, s'analiza la perspectiva subjectiva d'aquestes persones respecte al seu lloc de treball, a través de dos indicadors: la satisfacció amb la seva feina i la consideració del tracte rebut. Cal destacar que aquest anàlisi es limita exclusivament a les opinions de les persones entrevistades, ja que el qüestionari només recull informació sobre l'experiència pròpia en l'ocupació.

Pel que fa a la primera qüestió, els resultats reflecteixen un cert conformisme, amb la majoria dels treballadors indicant una satisfacció mitjana.

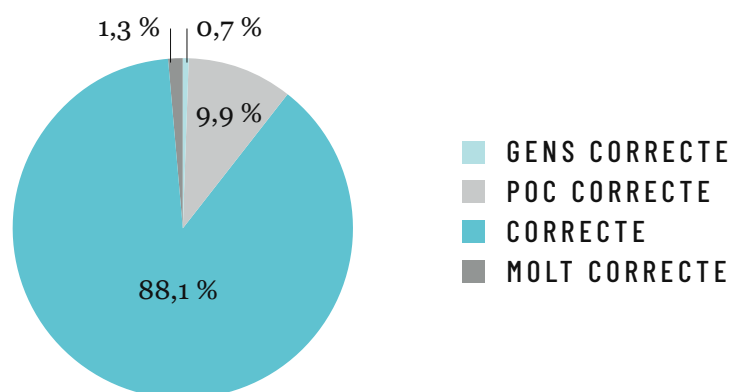
Grau de satisfacció amb la feina actual (n=151)



En efecte, set de cada deu persones treballadores (70,9%) manifesten una satisfacció intermèdida amb la feina que realitzen. Tanmateix, entre la resta, hi ha més persones que es declaren insatisfetes (18,5%) que aquelles que expressen una alta satisfacció (10,6%), amb una ràtio de 1,75, és a dir, quatre treballadors insatisfets per cada tres satisfets.

Pel que fa a la consideració del tracte rebut, el gràfic següent mostra els resultats obtinguts.

Percepció del tracte rebut a la feina (n=151)



En coherència amb els resultats de satisfacció, la gran majoria del les persones treballadores (nou de cada deu, el 88,1%) afirma rebre un tracte correcte. Tot i això, són molts més els que consideren el tracte

poc o gens correcte (10,6 %) que aquells que el perceben com a molt correcte (1,3 %), amb una ràtio d'un treballador molt satisfet amb el tracte rebut per cada vuit que en sent un de poc o gens correcte.

Aquests resultats suggereixen que, tot i que les queixes explícites sobre el tracte laboral no són massives, l'absència d'un tracte laboral favorable o motivador contribueix al descontentament generalitzat i pot afectar negativament la motivació laboral.

En qualsevol cas, aquests resultats subratllen una problemàtica clau: la baixa satisfacció laboral i la percepció d'un tracte habitual i, en ocasions, amb prou feines acceptable, estan íntimament lligades a la precarietat contractual i a les jornades laborals irregulars analitzades anteriorment. La inseguretat laboral, les jornades parcials i la manca d'estabilitat no només afecten els ingres-

sos, com s'apreciarà més endavant, sinó també la percepció subjectiva dels treballadors sobre el seu valor en l'àmbit laboral. Això configura un cercle vicis en què les males condicions econòmiques i laborals perpetuen una baixa satisfacció, dificultant tant el benestar dels treballadors com la seva capacitat per superar l'exclusió social.

En resum, els nivells de satisfacció i la percepció del tracte rebut en l'ocupació reflecteixen un escenari laboral que, a més de precarietat objectiva, manca dels elements subjectius necessaris per garantir el benestar emocional i professional de les persones. Això posa de manifest, a més de la necessitat de millorar les condicions contractuals i salarials ja esmentades, la importància de fomentar entorns laborals més justos i motivadors que contribueixin al desenvolupament i la realització personal i professional d'aquests treballadors.

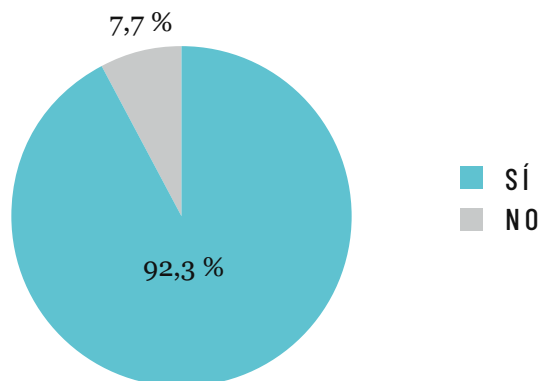


5. INGRES- SOS I DESPE- SES

5.1 FONTS I NIVELLS D'INGRESSOS

El 7,7 % de les llars ateses per Càritas no va obtenir ingressos per cap concepte el mes anterior a l'entrevista. Es tracta, sens dubte, d'un resultat que, tot i ser baix i representar una minoria, cal destacar, ja que reflecteix la situació d'extrema vulnerabilitat d'un grup que depèn exclusivament de l'ajuda externa davant l'absència total d'ingressos.

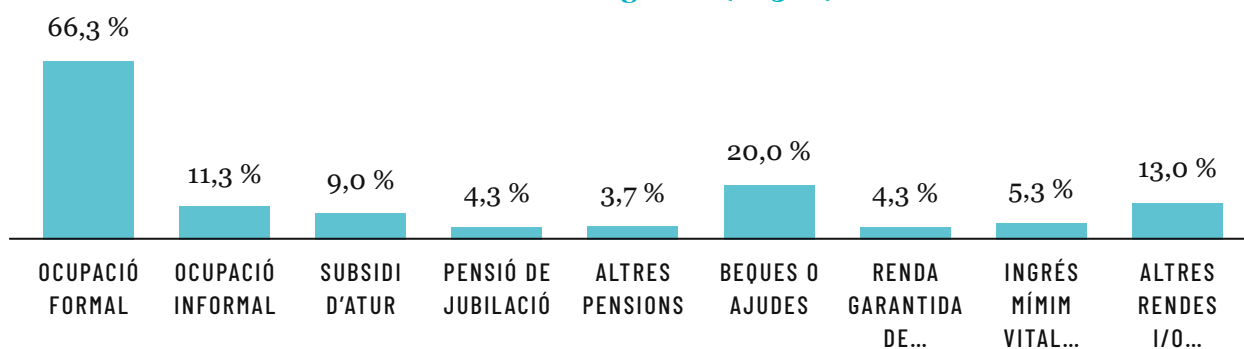
Distribució de les llars ateses per Càritas, en funció de si van tenir o no algun tipus d'ingrés econòmic el mes anterior a la seva entrevista (n=300)



Tanmateix, és evident que la major part de les llars que demanen suport a Càritas tenen algun tipus d'ingrés, fet que reflecteix la situació de necessitat a què també s'enfronten aquests llars. Per aquest motiu, a continuació, s'aprofundeix una mica més en aquesta realitat, analitzant les fonts d'ingressos i les quanties que aporta cadascuna d'elles.

En primer lloc, aquesta majoria de llars que obtenen ingressos ho fan de mitjana de 1,49 fonts diferents. El gràfic següent reflecteix el percentatge de llars que obtenen ingressos de cada concepte.

Percentatge de llars que obtenen ingressos de cadascuna de les fonts següents (n=300)



La majoria d'aquestes llars (66,3 %) obtenen ingressos a través del salari d'una ocupació formal, fet que permet garantir evitar la vulnerabilitat econòmica. Possiblement, darrere d'aquesta dada hi ha la presència de salaris baixos, la precarització laboral o condicions laborals insuficients, que no permeten a les famílies cobrir les seves necessitats bàsiques, tal i com s'ha anat utilitzat anteriorment.

D'altra banda, el 13 % de les llars recorren a altres rendes o suports, així com el 4,3 % que obté la RGC (Renda Garantida de Ciutadania) i el 5,3 % que accedeix a l'IMV (Ingrés Mínim Vital), reflecteixen una clara dependència de mecanismes externs per complementar els ingressos. En aquest sentit, els percentatges especialment baixos de llars amb accés a la RGC i a l'IMV podrien explicar-se per les dificultats d'accés o desconeixement d'aquests recursos, així com a possibles criteris restrictius d'elegibilitat, tenint en compte la necessitat d'aquestes ajudes per a les llars vulnerables.

A més, i malgrat les altes taxes d'atur detectades en el capítol anterior, només un 9,0 % de les llars accedeixen al subsidi per desocupació, cosa que pot reflectir una problemàtica afegida, com és la gran proporció de persones que treballen sense contracte o en feines molt temporals. Així mateix, l'11,3 % d'aquestes llars obtenen ingressos provinents d'ocupacions informals, confirmant la inseguretat econòmica associada a treballs no regulats, amb ingressos generalment irregulars, insuficients i mancats de protecció social, fet que incrementa la vulnerabilitat de les famílies.

Finalment, una de cada cinc llars (el 20 %) accedeix a beques o ajudes, les quanties de les quals, com veurem a continuació, són les menys significatives de totes les fonts analitzades.

Per tant, aquesta realitat deixa entreveure una situació complexa en què l'ocupació formal, tot i ser predominant com a font d'ingressos, no garanteix l'estabilitat econòmica; i les ajudes socials, tot i estar presents, semblen insuficients o inaccessibles per a una gran part de les llars que busquen suport a Càritas.

De fet, la quantia de les diferents fonts reflecteix aquesta escassetat de recursos econòmics.

Els resultats mostren una clara diferència en la capacitat d'aquestes fonts per generar ingressos, tot i que els resultats han d'interpretar-se com a tendències, ja que les escasses bases de casos en les diferents fonts d'ingressos no aporten representativitat estadística.

En el cas de l'ocupació formal, un terç de les llars (33,7 %) rep més de 1.200 euros mensuals, mentre que un altre percentatge significatiu (31,6 %) es troba en el rang de 901 a 1.200 euros. Tanmateix, aquesta

Quantitat percebuda per cada percepció

FONT D'INGRESSOS	FINS A 300 €	DE 300 A 900 €	DE 901 A 1.200 €	MÉS DE 1.200 €	TOTAL	BASE (n)
OCUPACIÓ FORMAL	0,5 %	34,2 %	31,6 %	33,7 %	100,0 %	(199)
OCUPACIÓ INFORMAL	29,4 %	70,6 %			100,0 %	(34)
SUBSIDI D'ATUR	3,7 %	92,6 %	3,7 %		100,0 %	(27)
PENSIÓ DE JUBILACIÓ	15,4 %	46,2 %	38,5 %		100,0 %	(13)
ALTRES PENSIONS	27,3 %	72,7 %			100,0 %	(11)
BEQUES O AJUDES	100,0 %				100,0 %	(60)
RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA (RGC)	7,7 %	84,6 %	7,7 %		100,0 %	(13)
INGRÉS MÍNIM VITAL (IMV)	12,5 %	81,3 %	6,3 %		100,0 %	(16)
ALTRES RENDES O AJUDES	89,7 %	10,3 %			100,0 %	(39)

distribució relativament positiva no es reproduceix en les altres categories. Per exemple, en l'ocupació informal, la majoria de les llars (70,6 %) es situen en el rang de 301 a 900 euros, fet que suposa ingressos baixos i, possiblement, irregulars, amb una proporció destacable (29,4 %) en el rang més baix, de fins a 300 euros. Tot això reforça la idea de la precarització laboral com a problemàtica central en aquestes llars.

Les ajudes específiques, com la Renda Garantida de Ciutadania (RGC) i l'Ingrés Mínim Vital (IMV), mostren certes limitacions. En el cas de la RGC, el 84,6 % dels beneficiaris perceben entre 301 i 900 euros, i un 7,7 % rep més d'aquesta quantitat, fet que pot ser adequat en alguns casos, tot i que continua reflectint ingressos molt ajustats. Pel que fa a l'IMV, el panorama és similar: el 81,3 % de les llars rep fins a 300 euros i un 6,3 % percep entre 901 i 1.200 euros, fet que evidencia que aquestes prestacions tenen un abast limitat en termes d'impacte econòmic.

Altres ajudes i subsidis, com les beques i suports específics, mostren patrons homogenis, en la majoria dels casos amb quanties que no superen els 300 euros.

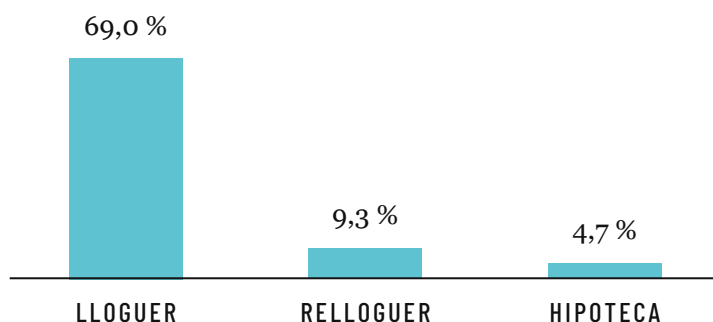
Pel que fa al subsidi de desocupació, tot i que la majoria de les llars (92,6 %) es troben en el rang de 301 a 900 euros, hi ha un 3,7 % que rep fins a 300 euros, deixant aquest grup en una situació d'alta vulnerabilitat. Per la seva banda, les pensions de jubilació tenen una distribució més equilibrada, amb el 38,5 % dels beneficiaris al rang d'ingressos més alt (més de 1.200 euros). No obstant això, altres pensions mostren que el 27,3 % dels beneficiaris només reben fins a 300 euros, fet que demostra la insuficiència d'aquestes prestacions per cobrir necessitats essencials.

Per tant, aquestes quanties revelen que, tot i que algunes fonts d'ingressos poden proporcionar quantitats relativament estables, com l'ocupació formal o certes pensions de jubilació, la resta de conceptes amb prou feines aporten ingressos suficients als llars ateses per Càritas.

5.2 DESPESES DE LA LLAR

La majoria de les llars ateses per Càritas (83 %) compta amb una partida pressupostària mensual específica per afrontar les despeses de l'habitatge, principalment les que fan referència al lloguer, tal i com mostren els resultats de la gràfica.

Percentatge de llars que tenen despeses derivades de l'habitatge (n=300)



Més baixos, en canvi, són els percentatges de les persones que paguen un relloguer (9,3 %) o una hipoteca (4,7 %), sent aquestes opcions menys comunes.

D'altra banda, resulta interessant analitzar les quanties que suposen aquestes despeses d'habitatge, tot i que els resultats s'han d'interpretar com a tendències, donades les escasses bases de casos en cada concepte de despesa.

En tots els casos —hipoteca, lloguer i relloguer— la major part de les quantitats es situen entre els 301 i els 900 euros. Tanmateix, entre els lloguers, hi ha proporcions més altes que paguen més de 900 euros (el 8,7 %, enfront del 7,1 % de les hipoteques), mentre que, entre els lloguers, un 25 % no paga més de 300 euros.

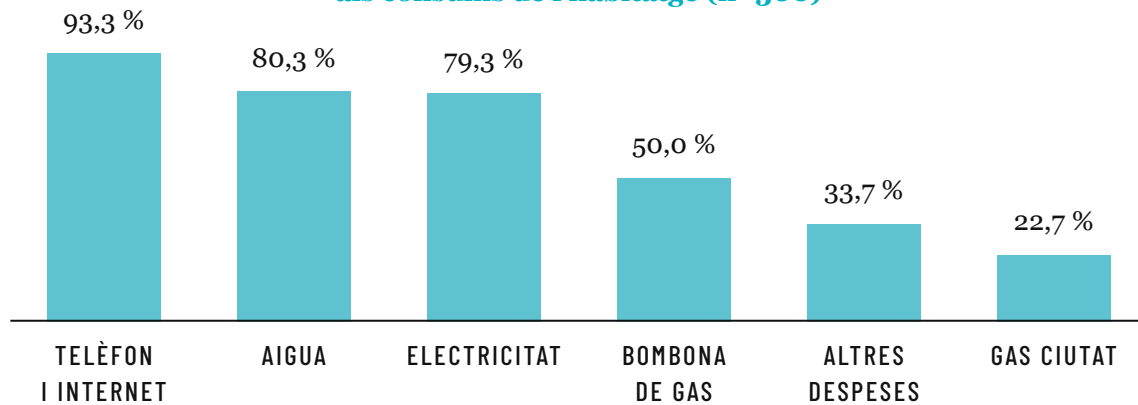
El lloguer pot constituir una càrrega significativa per a la majoria de les famílies, amb un rang de despesa mitjà que, tot i ser moderat en termes absoluts, pot resultar elevat i difícilment assumible quan es compara amb els ingressos, tal com ja es va analitzar prèviament. Per la seva banda, el relloguer, tot i ser més econòmic, està associat amb condicions de major precarietat habitacional, com compartir espais o acceptar acords informals que no garanteixen estabilitat ni seguretat a l'habitatge.

Quantia de la despesa per partides

CONCEPTE DE LA DESPESA	FINS A 300 €	DE 300 A 900 €	DE 901 A 1.200 €	MÉS DE 1.200 €	TOTAL	BASE (n)
HIPOTECA		92,9 %	7,1 %		100,0 %	(13)
LLOGUER	14,5 %	76,8 %	8,2 %	0,5 %	100,0 %	(207)
RELLOGUER	25,0 %	75,0 %			100,0 %	(28)

Pel que fa a les despeses de subministraments, la taula següent mostra com no totes les llars poden garantir una despesa en aspectes que poden resultar bàsics per al benestar i per mantenir unes condicions mínimes de vida.

Percentatge de llars per tipus de despesa vinculada als consums de l'habitatge (n=300)



En efecte, la majoria de les llars, un 93,3 %, afronten costos associats a serveis de comunicació com el telèfon i internet, davant la creixent necessitat de mantenir la connectivitat fins i tot en situacions de vulnerabilitat econòmica. Aquesta connectivitat s'ha convertit en un recurs essencial per accedir a l'ocupació, l'educació i els serveis bàsics.

D'altra banda, un 80,3 % de les llars assumeix costos d'aigua i un 79,3 % d'electricitat, fet que suggereix que les despeses en subministraments bàsics són ineludibles per a la majoria. No obstant això, també posa de manifest que algunes llars no poden assumir aquestes. En aquest sentit, és preocupant que un percentatge considerable, el 50 %, depengui de bombones de gas, fet que podria reflectir un accés limitat als sistemes de gas canalitzat o la necessitat de recórrer a opcions menys segures i potencialment més costoses a llarg termini. A més, el fet que només el 22,7 % declari despeses en gas pot indicar desigualtats en l'accés a aquesta font d'energia, clarament vinculada a la garantia d'una climatització mínimament adequada a la llar.

Finalment, el 33,7 % de les llars declara tenir altres despeses addicionals que poden incloure el manteniment de l'habitatge i que afegeixen una major complexitat financera a aquestes famílies. En força casos (el 30,7 % de les llars que assumeixen aquestes despeses), aquest es situa entre els 200 i els 500 euros mensuals, fet que pot suposar una càrrega financera significativa i, soving, difícil de suportar en economies tan precàries.

6. *SERVEIS SOCIALS*

6.1 DEMANDES ALS SERVEIS SOCIALS PÚBLICS

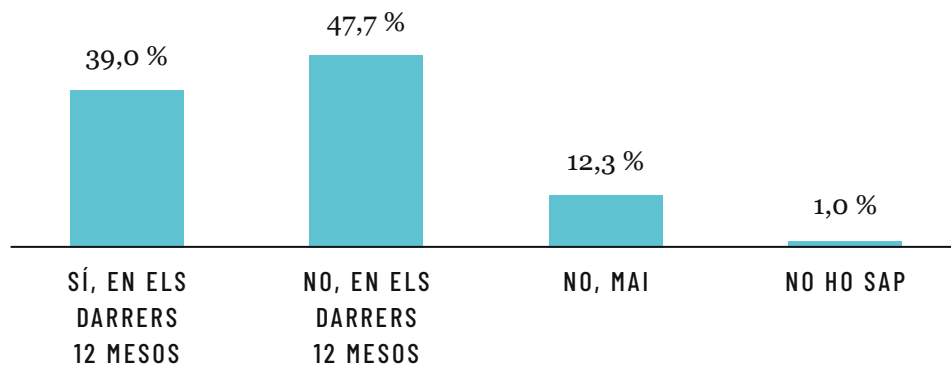
A continuació, s'analitza la recurrència als serveis socials públics per part de les llars ateses per Càritas en demanda de diferents tipus d'ajudes, mesurant, en certa manera, la necessitat d'aquestes famílies de recórrer a diverses fonts de suport.

Els resultats evidencien una realitat complexa: un 39,0 % de les llars ha recorregut als serveis socials en els darrers dotze mesos, mentre que un 47,7 % no ho ha fet en aquest mateix període, però sí en algun moment anterior. Això reflecteix que una gran majoria (86,7 %) de les llars ha necessitat suport institucional en algun moment de la seva trajectòria, fet que mostra una vulnerabilitat persistent o recurrent al llarg del temps i les dificultats per trovar-hi solucions estructurals i duradores.

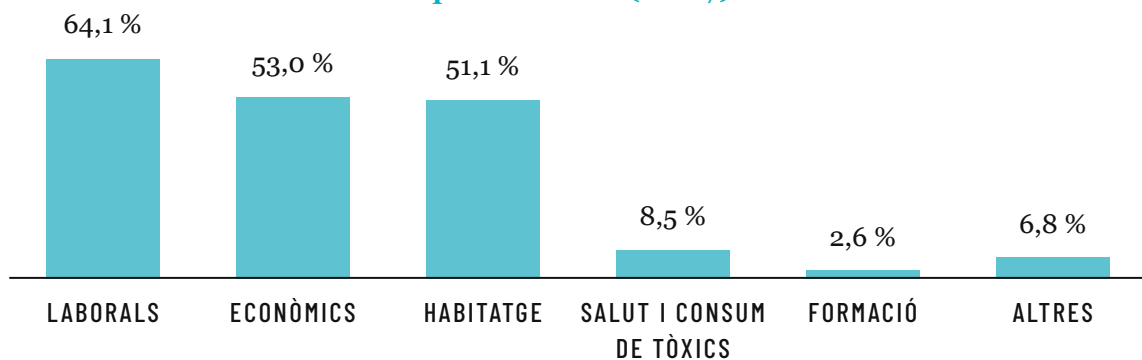
D'altra banda, un de cada vuit llars (12,3 %) assegura no haver demandat mai ajuda als serveis socials, fet que, en principi, suposaria una posició més estable d'aquestes llars, però que també podria reflectir, en alguns casos, el desconeixement dels recursos disponibles, les barreres burocràtiques d'accés o, fins i tot, una certa estigmatització a l'hora de buscar suport institucional. Aquesta darrera possibilitat podria explicar per què algunes famílies opten per recórrer a entitats del tercer sector d'acció social, com ara Càritas, on l'atenció sovint és percebuda com més propera i menys condicionada pels tràmits administratius.

Entre les llars que han fet algun tipus de demanda als serveis socials públics durant el darrer any, s'analitzen a continuació les causes principals d'aquesta recurrència.

Percentatge de llars que han hagut de recórrer als serveis socials públics (n=300)



Motius per recórrer a serveis socials públics en els darrers dotze mesos, sobre el total de persones que ho han fet (n=117)



La primera dada significativa d'aquest gràfic és que cada llar que fa demanda als serveis socials ho fa per una mitjana de 1,87 problemes diferents, fet que reflecteix la multidimensionalitat de la vulnerabilitat que afronten aquests llars.

D'altra banda, els resultats evidencien que els problemes laborals són la principal causa d'aquesta recurrència, representant un 64,1 % dels casos. Aquesta dada subratlla la precarietat del mercat laboral, ja analitzada anteriorment, i la seva incidència en aquestes llars, on moltes famílies no aconsegueixen accedir a ocupacions estables o ben remunerades, obligant-les a buscar suport extern per cobrir les seves necessitats bàsiques.

En segon lloc, els motius econòmics (53,0 %) i els problemes d'habitatge (52,1 %) tenen una incidència similar. Els primers reflecteixen les dificultats de les llars per sostenir-se econòmicament, fet estretament relacionat amb els problemes laborals esmentats. Quant als problemes d'habitatge, expressen la importància de l'accés i el manteniment d'un habitatge digne com a factor crític de vulnerabilitat. El fet que més de la meitat de les llars citin aquest motiu posa de manifest les dificultats per fer front als problemes ja analitzats: costos d'arrendaments i hipoteques o condicions d'habitabilitat deficients.

D'altra banda, els problemes relacionats amb la salut i el consum de tòxics apareixen en un 8,5 % dels casos, una xifra significativament menor però igualment rellevant. Tot i ser un motiu menys freqüent, hi ha situacions de vulnerabilitat vinculades a la salut física i mental, així com a les addiccions, que requereixen una intervenció específica i especialitzada.

A més, un 2,6 % sol·licita ajuda relacionada amb la capacitació i l'educació, mentre que un 6,8 % al·ludeix a altres motius.

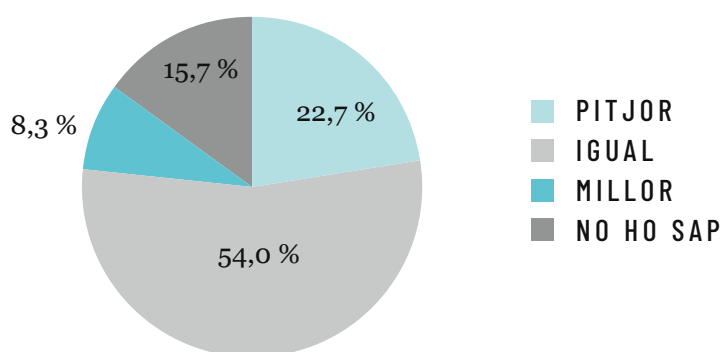
Per tant, els problemes laborals, econòmics i d'habitatge són els eixos centrals que porten les famílies a sol·licitar suport als serveis socials, evidenciant una fragilitat estructural en el sistema econòmic i social que deixa moltes persones en situacions de dependència i vulnerabilitat crònica.

6.2 AUTOPERCEPCIÓ DEL NIVELL DE VIDA

En relació amb la sol·licitud d'ajuda als serveis públics, aquest apartat analitza l'autopercepció del nivell de vida respecte a fa un any, un indicador valuós per detectar les expectatives i el grau d'esperança de les famílies acompanyades.

Els resultats del gràfic següent mostren que són més les llars que perceben una evolució negativa de la seva situació durant els darrers dotze mesos que aquells que identifiquen una millora en aquest mateix període. Tanmateix, la major part de les llars expressen un estancament de la seva situació, assegurant que la seva realitat és la mateixa que fa un any.

Situació actual percebuda, en comparació amb la percepció de fa dotze mesos (n=300)



En efecte, la majoria de les persones ateses, un 54,0 %, considera que la seva situació es manté igual, fet que reflecteix una manca de progrés en la situació de vulnerabilitat al llarg del darrer any. Aquesta dada pot interpretar-se com a preocupant, ja que suggereix una cronificació de la vulnerabilitat i les dificultats que afronten aquestes famílies per intentar trencar el cercle de precarietat en què es troben. En realitat, l'estabilitat en contextos de dificultat no sembla implicar una millora, sinó més aviat la persistència de condicions desfavorables sense solucions estructurals.

D'altra banda, un 22,7 % percep que la seva situació ha empitjorat, fet que representa gairebé una quarta part de les llars, posant de manifest un agreujament de les dificultats econòmiques i socials.

En contrast, aproximadament un de cada dotze llars (el 8,3 %) afirma estar millor que fa dotze mesos, cosa que reflecteix una certa esperança, si més no per a un determinat grup de llars. Tanmateix, la realitat mostra que, per cada quatre llars que perceben una millora en la seva situació durant els darrers dotze mesos, n'hi ha onze que veuen com la seva realitat empitjora.

Per tant, els resultats mostren un escenari marcat per l'estancament i la manca de perspectives de millora entre les llars acompanyades per Càritas. La predominança de respostes que assenyalen una situació «igual» o «pitjor» evidencia la necessitat d'un suport continu a aquestes famílies per revertir aquesta cronificació i afavorir un canvi real en les seves condicions de vida.

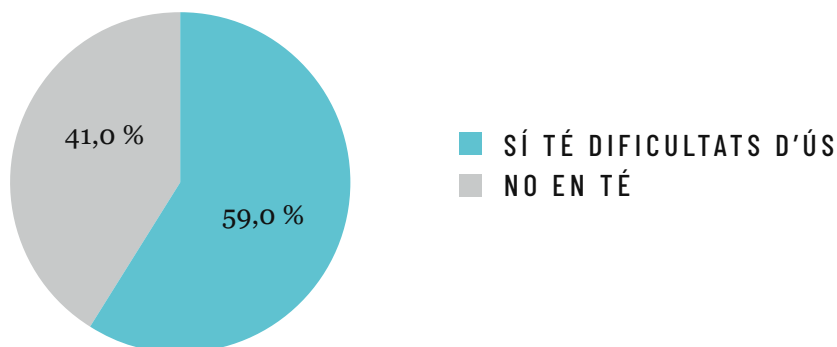
7. *BRETXA DIGITAL*

7.1 COMPETÈNCIES DIGITALS

Avançant en l'anàlisi de la situació de les persones i les llars ateses per Càritas, s'analitza a continuació la realitat pel que fa a la digitalització i l'accés a la tecnologia d'aquests llars.

En relació amb la primera qüestió, sobre les competències digitals, la majoria confessa les seves mancances en aquest àmbit.

Dificultats vinculades a la competència digital a l'hora d'utilitzar dispositius tecnològics (n=300)



Els resultats del gràfic mostren les dificultats en competències digitals entre les ateses per l'entitat, mostrant que un 59,0 % de les persones enquestades manifesten tenir problemes a l'hora d'utilitzar dispositius digitals, mentre que només un 41,0 % declara no tenir-ne en aquest àmbit. Aquests resultats són indicatius d'una bretxa digital significativa que afecta una àmplia majoria de les persones en situació de vulnerabilitat, fet que pot provocar limitacions en l'accés a recursos, serveis i oportunitats fonamentals en la societat actual, especialment en un context en què la digitalització de tràmits, serveis socials i ocupació s'ha accelerat considerablement.

La presència d'aquestes dificultats pot explicar-se, en part, per la manca d'accés a formació

específica, la carència de dispositius adequats o l'absència d'un entorn que fomenti l'alfabetització digital. Aquesta situació impacta directament en la inclusió social i econòmica de les famílies, dificultant l'accés a serveis bàsics com la sol·licitud d'ajudes, la recerca d'ocupació o el seguiment escolar dels fills.

A més, en un context on les competències digitals són cada cop més necessàries per integrar-se al mercat laboral, aquesta barrera representa una desavantatge estructural que perpetua la vulnerabilitat i l'exclusió social. Aquesta realitat posa de manifest la necessitat de fomentar polítiques públiques i accions específiques per reduir la bretxa digital i millorar les oportunitats d'inclusió de les famílies afectades.

7.2 DISPONIBILITAT DE DISPOSITIU I ACCÉS A INTERNET

De fet, no són poques les famílies que troben limitacions tècniques per accedir a Internet, amb percentatges significatius de llars amb capacitat limitada o, directament, sense accés a la xarxa, tal com es podrà comprovar a continuació. Tot i que no sembla que hi hagi problemes de disponibilitat de dispositius tecnològics en aquests llars, ja que la totalitat té accés, així més no, a un dispositiu, és important analitzar aquesta disponibilitat en funció del nombre de membres del llar.

Cal tenir en compte que la manca de dispositius suficients o adequats limita l'accés equitatiu a oportunitats educatives i laborals, fet que pot agreujar les desigualtats en aquests contextos de vulnerabilitat.

La taula següent presenta els resultats obtinguts en relació a aquesta qüestió, recordant, com s'ha matisat al llarg de l'informe, que les bases de casos en cada dimensió de llar només permeten parlar de tendències i no de resultats estadísticament representatius.

Els resultats aporten, lògicament, una diferència marcada en el nombre de dispositius dispo-

nibles entre les llars de menor dimensió i aquells més nombrosos. Però, més enllà d'aquest fet, reflecteixen com, a mesura que augmenta la mida de la llar, també creix la pressió sobre els dispositius tecnològics disponibles, fet que pot accentuar una bretxa digital que afecta especialment les llars més nombroses i vulnerables.

Així, el 93,6 % de les llars unipersonals compten amb un únic dispositiu, cosa que pot suposar una limitació per cobrir algunes necessitats digitals, però que, en aquest cas, garanteix l'accés a totes les persones que viuen soles.

Dos de cada tres llars amb dos membres (66,7 %) disposen de dos dispositius, mentre que un 32,1 % en tenen tres. Aquests dades indiquen que, a mesura que augmenta el nombre de persones, també creix la necessitat de tenir més dispositius, encara que no sempre en proporció suficient. No obstant això, en llars de tres membres, es percep una distribució desigual: un 51,7 % disposa de tres dispositius, mentre que un 35,0 % només en té dos, fet que pot generar dificultats quan les necessitats tecnològiques superen els recursos disponibles.

Nombre de dispositius tecnològics a les llars, en funció de la seva dimensió

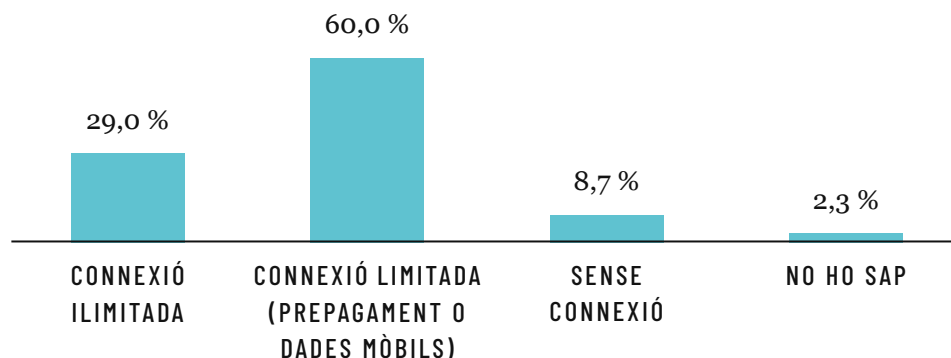
NÚM. DE DISPOSITIUS	NÚM. DE PERSONES A LA LLAR				TOTAL
	UN	DOS	TRES	QUATRE O MÉS	
UN	93,6 %	1,3 %		0,9 %	15,3 %
DOS	4,3 %	66,7 %	35,0 %	4,3 %	26,3 %
TRES	2,1 %	32,1 %	51,7 %	20,0 %	26,7 %
QUATRE			13,3 %	55,7 %	24,0 %
MÉS DE QUATRE		1,3 %		19,1 %	7,7 %
TOTAL	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
BASE (n)	(47)	(78)	(60)	(115)	(300)

La situació és similar en llars de quatre o més membres, on un 19,1 % disposa de més de quatre dispositius, i un 55,7 % en té quatre. Tot i que aquesta xifra és la més alta en comparació amb altres mides de llar, encara reflecteix que més del 25 % d'aquests llars han de distribuir tres dispositius o menys entre tots els seus membres. Aquesta bretxa tecnològica es torna especialment crítica si considerem que les llars nombroses solen incloure infants i adolescents en edat escolar, fet que incrementa la necessitat de dispositius per a l'aprenentatge en línia i altres activitats essencials.

A continuació, tal com es comentava anteriorment, s'analitza la capacitat d'accés tècnic a Internet en aquests llars que recorren a l'ajuda de Càritas Diocesana de Girona.

Els resultats d'aquest gràfic sobre el tipus de connexió a Internet en les llars que recorren a Càritas reflecteixen una bretxa digital significativa, que limita considerablement les oportunitats d'aquestes famílies.

Tipus de connexió a Internet a la llar (n=300)



La dada més preocupant és que només un 29,0 % de les llars compta amb connexió il·limitada, és a dir, una connexió estable i contínua, fonamental per garantir l'accés ple a recursos digitals, educatius, laborals i administratius. Aquesta xifra posa de manifest una carència estructural que situa aquestes famílies en desavantatge respecte a les llars amb una millor infraestructura tecnològica.

La majoria de les llars, un 60,0 %, disposa de connexió limitada a través de targetes de pagament o dades mòbils, una modalitat que sol implicar costos elevats i un accés restringit al contingut digital. Aquest tipus de connexió limita l'ús d'Internet a activitats puntuals i de menor consum de dades, dificultant tasques bàsiques

com la realització de tràmits en línia, l'educació a distància, el teletreball o la recerca d'ocupació. A més, la dependència de dades mòbils exposa aquestes famílies al risc de quedar-se sense accés quan els recursos econòmics són insuficients per renovar els serveis.

És especialment preocupant que un 8,7 % de les llars no tingui cap tipus de connexió a Internet, fet que representa una barrera significativa per a la inclusió digital i social. En un context en què l'accés a Internet és essencial per a l'educació, la gestió de serveis públics i la integració laboral, aquesta manca de connexió porta aquestes llars a

un aïllament encara més gran, limitant les seves oportunitats de desenvolupament i millora de la qualitat de vida. L'absència de connectivitat no només reflecteix una carència tecnològica, sinó també una bretxa econòmica que impedeix a aquestes famílies accedir a eines bàsiques.

Per tant, ens trobem amb una connexió desigual i precària a la majoria de les llars ateses per Càritas, fet que contribueix a perpetuar l'exclusió digital i agreuja la vulnerabilitat social. Aquesta realitat subratlla la necessitat urgent d'implementar mesures que garanteixin un accés digital adequat i inclusiu per a aquests col·lectius vulnerables.

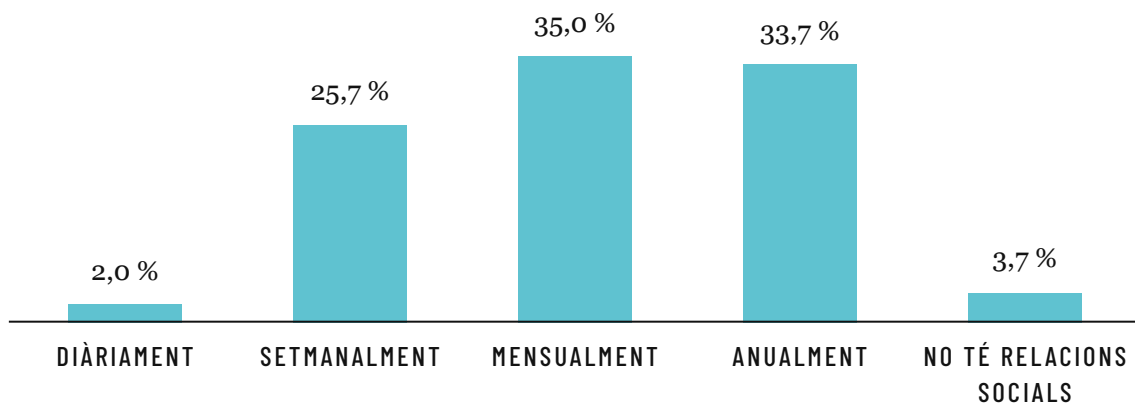


8. XARXA RELA- CIONAL

8.1 FREQUÈNCIA DE LES RELACIONS

Per concloure l'anàlisi de les persones ateses per Càritas, l'informe mesura la seva xarxa de relacions mitjançant la freqüència amb què les realitzen, ja que aquestes són fonamentals per garantir el benestar emocional, la integració comunitària i l'accés a recursos informals que poden ajudar a alleujar situacions de vulnerabilitat.

Freqüència de les interaccions socials relacionals de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona (n=300)



El gràfic sobre la freqüència de les relacions socials de les persones acompanyades per l'entitat revela un escenari preocupant pel que fa al nivell d'integració social d'aquestes persones, evidenciant un dèficit en les interaccions quotidianes. Només un 2,0 % manifesta tenir relacions socials diàries, fet que indica que la majoria no disposa d'una xarxa de suport continu.

El grup més nombrós, amb un 35,0 %, declara mantenir relacions mensuals, seguit molt de prop pel 33,7 % que ho fa anualment. Aquest patró suggereix que una part significativa de les persones ateses per Càritas experimenta un aïllament social prolongat, amb contactes esporàdics que no són suficients per generar xarxes de suport sòlides.

D'altra banda, un 25,7 % de les persones reporta mantenir relacions setmanals, una xifra més esperançadora, però encara insuficient si es considera la importància d'una interacció social més freqüent per desenvolupar vincles comunitaris significatius.

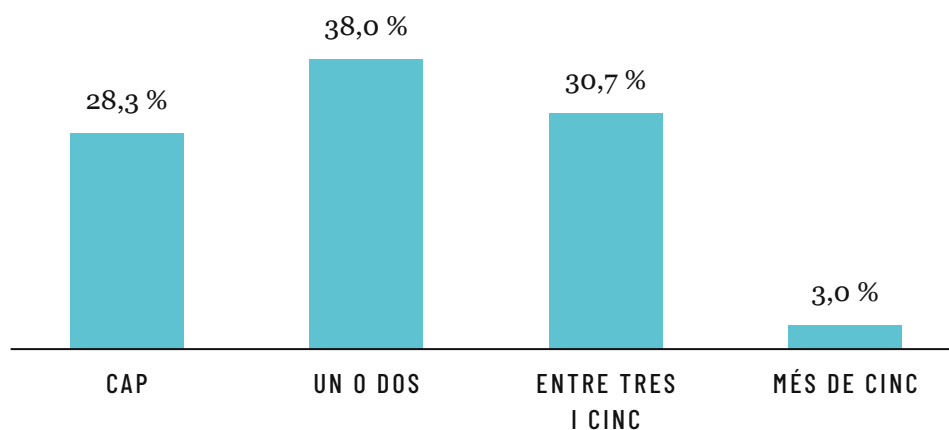
És especialment rellevant el fet que un 3,7 % de les persones afirmi no tenir cap tipus de relacions socials. Aquest grup, tot i ser petit en termes percentuals, representa una situació d'exclusió extrema i vulnerabilitat crítica. La manca total d'interaccions socials pot estar relacionada amb múltiples factors, com ara l'aïllament físic o geogràfic, la pèrdua de xarxes familiars, la solitud en persones grans o la estigmatització social, realitats que requereixen una intervenció específica.

Per tant, aquests resultats posen de manifest que les persones ateses per Càritas afronten importants barreres socials que dificulten la seva integració comunitària. La baixa freqüència de relacions diàries i la predominança de contactes esporàdics, amb freqüència mensual o anual, evidencien un dèficit en la xarxa de suport social que pot agreujar les situacions ja de per si delicades de pobresa i exclusió. Aquesta realitat reforça la necessitat d'intervencions orientades a fomentar la inclusió social i el desenvolupament de vincles comunitaris.

8.2 NOMBRE D'AMISTATS

Tot això es relaciona de forma directa amb la quantitat de persones amb què mantenen relacions d'amistat les persones ateses per Càritas, en funció de la seva pròpia percepció.

Nombre d'amics/gues de les persones ateses per Càritas Diocesana de Girona (n=300)



Un 28,3 % de les persones declara no tenir cap amic, fet que evidencia una situació d'aïllament social extrem. L'absència total d'amistats no només limita l'accés a un suport emocional, sinó que també redueix les oportunitats d'intercanvi d'informació i recursos informals que podrien ajudar a afrontar situacions difícils. Aquest nivell de desconexió pot estar relacionat amb factors com la pobresa prolongada, la desocupació, l'exclusió social o problemes de salut mental.

D'altra banda, un 38,0 % dels enquestats afirma tenir un o dos amics, fet que continua reflectint una xarxa social limitada. Comptar amb un nombre tan reduït d'amistats no proporciona un suport prou ampli per afrontar crisis emocionals o econòmiques i pot generar una sensació de solitud i aïllament. Les persones amb xarxes socials mínimes tendeixen a tenir menys oportunitats de participació comunitària i d'accés a

recursos, perpetuant així la seva situació de vulnerabilitat.

Un 30,7 % de les persones reporta tenir entre tres i cinc amics, una dada una mica més positiva, ja que representa una xarxa social una mica més consolidada. Tot i això, fins i tot en aquest grup, el nombre d'amistats continua sent moderat, fet que suggereix que les persones ateses per Càritas no solen comptar amb xarxes extenses ni amb vincles forts que puguin proporcionar un suport significatiu en moments crítics.

Finalment, només un 3,0 % dels enquestats declara tenir més de cinc amics, fet que mostra que les xarxes socials àmplies són una excepció entre les persones que recorren a Càritas. Això confirma que la majoria d'aquestes llars viuen en un entorn de relacions fràgils i limitades, fet que reforça la necessitat de fomentar estratègies d'inclusió social per ampliar i enfortir aquestes xarxes.



CONCLU- SIONS

L'informe sobre la situació de les persones i llars ateses per Càritas Diocesana de Girona el 2024 mostra una realitat complexa i preocupant, marcada per desigualtats estructurals que condicionen les possibilitats de superar l'exclusió social. Els resultats mostren una vulnerabilitat multidimensional que afecta a aspectes clau de la vida dels beneficiaris, com la precarietat laboral, la inestabilitat habitacional, la insuficiència d'ingressos i les mancances en competències digitals, tot plegat agreujat per xarxes socials limitades i una escassa integració comunitària.

En l'**àmbit laboral**, destaca una taxa d'atur que supera àmpliament les mitjanes generals, sumat a alts índexs d'ocupació informal, temporalitat i jornades parcials. Aquestes condicions perpetuen un cicle d'inseguretats econòmiques i limiten l'accés a una vida digna. A això s'hi suma un nivell educatiu majoritàriament baix entre els membres de les llars, fet que no només dificulta la seva inserció laboral, sinó que també contribueix a la transmissió intergeneracional de la pobresa.

Pel que fa a l'**accés a l'habitatge**, la majoria de les llars depenen del règim de lloguer, sovint en condicions de precarietat i insalubritat. La mobilitat habitacional, impulsada per necessitats econòmiques o habitacionals insatisfetes, reflecteix la fragilitat de les solucions actuals i la insuficiència d'opcions accessibles, com el lloguer social, per donar resposta a aquesta demanda. Aquestes dificultats habitacionals estan estretament relacionades amb la percepció d'una evolució negativa o estancada en la qualitat de vida de les famílies, una dada que reforça la cronificació de la seva vulnerabilitat.

La **bretxa digital** emergeix com un factor crític d'exclusió, tant per la manca de competències digitals com per la limitada disponibilitat de dispositius en alguns casos i les connexions a Internet poc adequades. Aquesta situació no només afecta l'accés a recursos bàsics com l'educació o l'ocupació, sinó que també limita la capacitat de les llars per desenvolupar-se en una societat cada cop més digitalitzada, on la connectivitat és essencial per a la participació social i econòmica.

En l'àmbit **relacional**, l'aïllament social de moltes persones beneficiàries, evidenciat per l'escassa freqüència de les seves interaccions i el reduït nombre d'amistats, aprofundeix la seva exclusió i posa de manifest la importància d'abordar la vulnerabilitat des d'una perspectiva integral. Sense xarxes de suport sòlides, les possibilitats d'afrontar i superar les dificultats es veuen significativament minvades.



En definitiva, l'anàlisi exposa una interconnexió de factors que configuren un cercle viciós d'exclusió, on les mancances en una dimensió —com

l'ocupació o l'habitatge— tenen repercussions directes sobre d'altres, com l'educació, la salut o les relacions socials. Això evidencia la necessitat d'una intervenció coordinada i multidimensional que abordi tant les causes estructurals com les circumstàncies immediates de l'exclusió.

És crucial que les polítiques públiques i els esforços d'entitats del III Sector com Càritas s'orientin cap a la generació d'oportunitats reals d'inclusió, prioritzant l'accés a ocupacions dignes, habitatges assequibles i de qualitat, formació en competències digitals i el reforç de les xarxes comunitàries.



www.caritasgirona.cat

-  /caritasgirona
-  @caritasgirona
-  @caritasgirona

Càritas Diocesana de Girona

c/ Pujada de la Mercè, 8 . 17004 Girona
Tel. 972 20 49 80